

Program rozvoje města Kroměříž

Zdenka Zavadilová

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Zdenka Zavadilová
Osobní číslo: M110038
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Management a ekonomika
Forma studia: prezenční

Téma práce: Program rozvoje města Kroměříž

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši týkající se problematiky programu rozvoje.

II. Praktická část

- Provedte socioekonomickou analýzu města Kroměříž.
- Zpracujte analýzu SWOT města Kroměříž.
- Na základě analýz navrhnete vizi, strategické cíle a katalog projektů směřující k rozvoji města Kroměříž.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ARMSTRONG, Harvey and Jim TAYLOR. Regional economics and policy. 3rd ed. Oxford: Blackwell, 2000, 437 p. ISBN 0-631-21713-4.
BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.
WOKOUN, René. Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
WOKOUN, René et al. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jana Nekolová
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 15. června 2015
Termín odevzdání bakalářské práce: 24. srpna 2015

Ve Zlině dne 15. června 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příručce knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byla jsem seznámena s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípustí-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na bakalářské práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uvedena jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

26.8.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tématem mé bakalářské práce je program rozvoje města Kroměříž. Cílem této bakalářské práce je vytvořit podklad takového programu, který by vedl k rozvoji města a zlepšení životních podmínek lidí ve městě a těch co město navštěvují. Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části jsou charakterizované pojmy týkající se problematiky programů rozvoje města a obcí. Praktická část obsahuje socioekonomickou analýzu města a SWOT analýzu. Na základě zvolených analýz je zpracována vize města, strategické cíle a katalog projektů, který obsahuje návrhy na zlepšení situace ve městě.

Klíčová slova: město, program rozvoje, Kroměříž, SWOT analýza, strategické cíle, socioekonomická analýza

ABSTRACT

Theme of my bachelor's dissertation is Development Programme of Kromeriz. The goal is to create a programme leading to development of this town and improvement of every day life conditions of people living and visiting this town. Bachelor's dissertation is dividend into practical and theoretical parts. The theoretical part defines therns dealing with issues of development of towns and municipalities. Practical part contains socio-ekonomical analysis of Kromeriz town and SWOT analysis. Based on chosen analysis is create town vision, strategical goals and programmes catalogue that contains suggestions of town improvement.

Keywords: town, development programme, Kromeriz, SWOT analysis, strategical goals, socio-ekonomical analysis

Na tomto místě bych chtěla především poděkovat Ing. Janě Nekolové za vedení mé bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat rodině a přátelům za podporu a pomoc při studiu.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH POJMŮ	13
1.1 SÍDLO	13
1.2 OBEC	14
1.2.1 Funkce obce – samostatná a přenesená působnost.....	14
1.3 MĚSTO	15
1.4 URBANIZACE.....	16
1.5 VEŘEJNÁ SPRÁVA	17
2 REGIONÁLNÍ POLITIKA	18
2.1 DEFINICE A POJETÍ REGIONÁLNÍ POLITIKY	18
2.2 PŘÍČINY VZNIKU	18
2.3 CÍLE REGIONÁLNÍ POLITIKY.....	19
3 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE	20
3.1 PRINCIPY	20
3.2 EKONOMICKÉ NÁSTROJE	21
3.3 STRUKTURÁLNÍ FONDY A INVESTIČNÍ FONDY	21
3.3.1 Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)	21
3.3.2 Evropský sociální fond (ESF)	22
3.3.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	22
3.3.4 Evropský námořní a rybářský fond (EMFF).....	22
3.4 KOHEZNÍ FOND (FOND SOUDRŽNOSTI).....	22
3.5 ÚZEMNÍ JEDNOTKY PRO POTŘEBU REGIONÁLNÍ POLITIKY EU.....	22
3.6 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014 – 2020	23
4 REGIONÁLNÍ POLITIKA V ČR	25
4.1 LEGISLATIVNÍ RÁMEC.....	26
4.2 STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR 2014 – 2020.....	26
4.2.1 Dlouhodobá vize regionálního rozvoje	27
4.3 PROGRAMY PRO PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2014 – 2020.....	27
4.4 AKTÉŘI REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY	28
4.5 INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC	28
4.6 ÚZEMNÍ ROZPOČET	29
4.6.1 Rozpočet obcí a kraje	29
4.6.1.1 Příjmy.....	30
4.6.1.2 Výdaje.....	30
5 PLÁNY ROZVOJE OBCÍ, MĚST A REGIONŮ	31

5.1	METODOLOGIE	31
5.2	ÚKOL PROGRAMU ROZVOJE OBCE.....	32
5.3	STRUKTURA	32
5.4	OSNOVA	33
II PRAKTICKÁ ČÁST		36
6	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA KROMĚŘÍŽ	37
6.1	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	37
6.2	HISTORIE	38
6.3	OBYVATELSTVO	39
6.3.1	Počet obyvatel	39
6.3.2	Demografické ukazatele	40
6.3.3	Struktura obyvatel podle věku a pohlaví.....	41
6.3.4	Dosažené vzdělání obyvatel	42
6.3.5	Náboženské vyznání.....	43
6.3.6	Národnost obyvatel	43
6.4	BYDLENÍ	44
6.4.1	Bytový a domovní fond.....	44
6.5	TRH PRÁCE, EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ	47
6.5.1	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo.....	47
6.5.2	Ekonomické subjekty ve městě.....	48
6.5.3	Nezaměstnanost.....	50
6.5.4	Zemědělství	51
6.6	PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	52
6.6.1	Ovzduší	52
6.6.2	Voda	52
6.6.3	Půda a reliéf.....	53
6.6.4	Odpady	54
6.6.5	Příroda	54
6.6.6	Městská zeleň a parky	54
6.6.7	Hluk.....	54
6.7	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	55
6.7.1	Zásobování vodou	55
6.7.2	Kanalizace	56
6.7.3	Zásobování plynem	58
6.7.4	Zásobování tepelnou energií	58
6.7.5	Zásobení elektrickou energií.....	58
6.7.6	Spoje.....	58
6.8	DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA.....	58
6.8.1	Silniční doprava	58
6.8.2	Hromadná městská doprava	59
6.8.3	Železniční doprava	59
6.8.4	Letecká doprava	60
6.8.5	Lodní doprava	60
6.8.6	Cyklistická doprava.....	60
6.9	SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ.....	61
6.9.1	Školství.....	61

6.9.2	Zdravotnická zařízení.....	63
6.9.3	Sociální zařízení.....	64
6.9.4	Neziskové organizace.....	65
6.9.5	Volnočasové aktivity a městská sportoviště	66
6.9.6	Kriminalita	68
6.10	CESTOVNÍ RUCH A KULTURA	68
6.10.1	Památky a atraktivity.....	68
6.10.2	Kulturní zařízení.....	70
6.10.3	Ubytovací zařízení	70
6.10.4	Pravidelné festivaly a akce.....	72
6.10.5	Atraktivní místa v okolí Kroměříže	72
6.11	ROZPOČET OBCE.....	73
6.12	OBEC VE VNĚJŠÍCH VZTAZÍCH	74
6.12.1	Partnerská města.....	74
6.12.2	Mikroregion Kroměřížsko.....	74
6.13	VEŘEJNÁ SPRÁVA	75
7	SWOT ANALÝZA	76
7.1	SILNÉ STRÁNKY.....	76
7.2	SLABÉ STRÁNKY.....	76
7.3	PŘÍLEŽITOSTI.....	77
7.4	HROZBY	77
8	VIZE MĚSTA	78
8.1	STRATEGICKÉ CÍLE	78
8.1.1	Cíl 1: Rozvoj města.....	78
8.1.2	Cíl 2: Cestovní ruch a kultura	79
8.1.3	Cíl 3: Volný čas a rekreace	80
9	KATALOG PROJEKTŮ.....	81
9.1	PROJEKT 1: VYBUDOVÁNÍ PARKU V BÝVALÉM AREÁLU CIHELNY VE VÁŽANECH.....	81
9.2	PROJEKT Č. 2: VYBUDOVÁNÍ CYKLOSTEZKY KROMĚŘÍŽ – MORKOVICE- SLÍŽANY	83
	ZÁVĚR	85
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	87
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	92
	SEZNAM TABULEK.....	93
	SEZNAM GRAFŮ	95
	SEZNAM PŘÍLOH.....	97

ÚVOD

Tématem této bakalářské práce je program rozvoje města Kroměříž. Smyslem této práce bude zpracovat podklad, který by analyzoval dosavadní situaci a navrhl projekty, které by zlepšili situaci ve městě a přispěli by k rozvoji města. Kroměříž jsem si vybrala proto, že jsem se v tomto městě narodila, mám tam známé a přátele, studovala jsem v tomto městě a v budoucnu bych zde možná uvažovala o trvalém bydlení. Toto téma jsem si vybrala, protože mě během studia zaujaly předměty týkajících se regionální politiky a programů rozvoje regionů, měst a obcí a chtěla jsem si vyzkoušet navrhnout takový projekt sama.

Práce je rozdělena na dvě části. V teoretické části pomocí literární rešerše shrnu pojmy, které se váží s problematikou obcí, jejich rozvojem a regionální politikou. V první kapitole charakterizují základní pojmy, které se budou často objevovat v následujících kapitolách. Druhá kapitola se zabývá obecným významem regionální politiky. Následující kapitola je už zaměřena na regionální politiku v Evropské Unii. Budu v ní řešit jaký je její smysl, jaké jsou její nástroje, cíle a charakterizuje její fondy. Čtvrtá kapitola bude popisovat zase regionální politiku tentokrát v ČR, konkrétně jaký na ni má vliv Evropská Unie, její legislativní rámec, kdo jsou její aktéři a jaké má cíle. Poslední kapitolou se budu zabývat programy rozvoje obcí a měst. Popíšu jejich strukturu, metodologii, význam pro regionální politiku, obce nebo města a jakou by měla mít osnovu.

V první fázi praktické části budu analyzovat socioekonomické oblasti města. Nejdříve provedu rozbory obyvatelstva, bydlení, trhu práce, přírodních podmínek, dopravní a technické infrastruktury, sociálních služeb, kultury, cestovního ruchu a hospodaření obce. Tyto poznatky využiji při sestavení SWOT analýzy.

Výstupem práce pak bude sestavit program rozvoje s vizí města, strategickými cíli a hlavně katalog projektů. Všechny části programu rozvoje by měli být provázané a navazovat na sebe. V závěru práce shrnu poznatky a postřehy, které jsem učinila během psaní bakalářské práce a zhodnotím celkovou situaci města.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je vytvořit takový podklad programu rozvoje Kroměříž, který by analyzoval současnou situaci a zároveň vedl ke zlepšení podmínek pro život ve městě Kroměříž a k celkovému rozvoji města. Na základě zvolených metod, tedy socioekonomické analýzy města a SWOT analýzy, by mělo být tohoto cíle dosaženo. Při zpracování bakalářské práce jsem využila i poznatků z teorie problematiky, znalostí získaných během studia, vlastních zkušeností při pobytu ve městě, dlouhodobým pozorováním situace ve městě a neformálními rozhovory s obyvateli města.

První metoda, kterou použiji, bude socioekonomická analýza. Ta analyzuje jednotlivé specifické oblasti života a kultury ve městě. Jedná se o analýzu v oblastech obyvatelstva, trhu práce, nezaměstnanosti, bydlení, přírodních podmínek, sociálního prostředí, cestovního ruchu, kulturního prostředí. Data pro tuto analýzu jsem získávala z převážně od Českého statistického úřadu a stránek města.

Druhá metoda SWOT analýza spočívá v popisu slabých stránek, silných stránek, příležitostí a hrozeb. Při jejím zpracování bude vycházet z dat socioekonomické analýzy, vlastních zkušeností a budu brát v potaz názory občanů, s kterými jsem vedla neformální rozhovor.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH POJMŮ

1.1 Sídlo

Nejdříve je důležité si připomenout rozdíl mezi sídlem a obcí. Ze statistického hlediska je důležité tyto dva pojmy rozlišovat. (Wokoun, 2001, s. 14)

Wokoun (2001, s. 14) uvádí, že obce jsou základní správní jednotky s vymezenými obvody, které zahrnují jedno nebo více sídel a mají vlastní právní subjektivitu, kdežto sídla chápeme jako prostorově oddělené soubory lidských sídlišť včetně výrobních a nevýrobních základních fondů, které nemají právní subjektivitu. Z tohoto pojetí lze usuzovat, že počet obcí je vždy menší, než počet sídel.

Dále Wokoun (2001, s. 14) uvádí jevy, které ovlivňují počet sídel a snižování jejich počtu. Je to administrativní slučování (připojování vesnic k městům nebo slučování vesnic), administrativní dělení (opak administrativního slučování) a faktický zánik (např. z důvodů stavby přehrad, povrchová těžba atd.).

Sídlo je základní jednotkou osídlení. Je to tedy každé obydlené místo, včetně příslušných ploch, které obyvatelstvo používá ke své ekonomické nebo jiné činnosti a jsou také místem reprodukce života společnosti. Rozdíly sídel jsou především v rozdílném způsobu života jejich obyvatel a socioekonomické jevy, které sídlo utvářely. Sídla můžeme rozdělit na venkovská, která se rozvíjí na základě především zemědělské výroby a městská sídla, jejíž rozvoj probíhá na základě nezemědělského charakteru. (Kadeřábková, 1996, s. 18)

Základní podmínky, za kterých byla a stále jsou sídla utvářena, a které na sebe vzájemně působí, můžeme rozdělit do dvou skupin:

- a) přírodní prostředí – klima, reliéf, vegetace, půda,...
- b) socioekonomické prostředí
 - ekonomický a sociální stav – průmyslová výroba, doprava, služby, obyvatelstvo
 - obecného charakteru – technická a kulturní vybavenost, administrativní a politické uspořádání apod. (Kadeřábková, 1996, s. 18)

1.2 Obec

Obec je základní územní jednotkou státu. Obec se musí především řídit zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ale také jinými zákonně vydanými právními předpisy. Je tvořena obyvatelstvem, které užívá vymezené katastrální území a podle ústavy má právo na samosprávu (Peková, 2002, s. 78). Kadeřábková (2012, s. 19) charakterizuje obec jako veřejno-právní územní korporaci, které při uskutečňování svých pravomocí má povahu veřejného úřadu.

„Charakteristickými znaky obce jsou:

- území obce – může mít i více katastrálních území
- občané obce – obec musí být trvale obývána lidmi. Občanem obce je fyzická osoba starší 18 let, která je občanem České republiky a má v obci trvalý pobyt,
- samostatná působnost – spravuje své záležitosti samostatně,
- vystupuje v právních vztazích svým jménem a bere za ně odpovědnost,
- stará se o rozvoj obce, ochrana veřejného zájmu, zvelebování obce a péče o občany,
- hospodaří podle vlastního rozpočtu a vlastní svůj majetek (Kadeřábková, 2012, s. 19)“.

1.2.1 Funkce obce – samostatná a přenesená působnost

Obec se musí při plnění své funkce řídit zákony. V rámci samostatné působnosti může obec o svých věcech rozhodovat samostatně, tzn., má pravomoci dané zákonem. Obec má také právo na samosprávu, rozhodovat o svých věcech v oblastech územní samosprávy. Ve výkonu samostatné působnosti také voleny orgány obce, kterým jsou svěřeny pravomoci pro realizaci svých výkonů. (Peková a Pilný, 2002, s. 78)

Přenesená působnost je u nás vykonávána v tzv. smíšeném modelu místní správy. Stát předává některé své pravomoci výkonným orgánům obce, které za něj vykonávají některé funkce v stanovené v zákoně, ale jsou podřízeny a kontrolovány orgány státní správy. (Peková a Pilný, 2002, s. 78)

Dle typu přenesení výkonu státní správy se rozlišuje v zákoně tzv. obecní typ:

- 1) obec
- 2) obec s matričním úřadem
- 3) obec s pověřeným obecním úřadem
- 4) obec s rozšířenou působností. (Kadeřábková, 1996, s. 20)

1.3 Město

Možností jak charakterizovat město je několik a mnozí se snaží stále nalézt správnou definici. Wokoun (2011, s. 39) dává v definici důraz na město jako sídlo nezemědělského charakteru, které se od venkovských sídel liší několika jeho funkcemi.

Město je podle Pekové (2012, s. 55) sídlo, které je vývojově mladší než venkovská sídla, ale za to dynamičtější ve své vývoji. Podle OSN jsou města s více než 10 000 obyvateli, ale určení počtu obyvatel se může v každé zemi lišit, protože záleží, podle jaké národní legislativy se daná země řídí. (Peková, 2012, s. 57)

Při posuzování města se musí brát ohled na různá hlediska. Např. historicko-právní hledisko, podle něj se v minulosti udělovala městská práva. Dalším je statistické hledisko, které se zabývá důležitým znakem měst a to koncentrací obyvatelstva a s tím související počet obyvatel ve městě. Od roku 1885 bylo doporučeno za města považovat sídla s 2 tisíci a více obyvateli. Později se však ukázalo, že tento počet neodpovídá poměrům v některých zemích, ale některé země si jím řídí dodnes. Dalším hlediskem je komplexní (geografické). Toto kritérium spočívá v existenci vnějších a vnitřních znaků města. (Wokoun, 2011, s. 41-42)

„Vnějšími znaky města jsou:

- pevný půdorys a uzavřené a zřetelné jádro
- větší počet neobývaných budov (továrny, úřady, apod.)
- funkční různorodost zastavěné plochy (obyvatelné, průmyslové části a jiné)“
(Wokoun, 2011, s. 36).

„Důležitějšími jsou vnitřní znaky města:

- vysoký stupeň koncentrace obyvatelstva
- socioprofesionální struktura zaměstnanosti obyvatel města v různých ekonomických odvětvích
- různorodost hospodářských činností a městských funkcí
- plně vyvinutá středisková funkce města
- struktura vzdělanosti
- příslušnost ekonomicky aktivního obyvatelstva k výrobním i nevýrobním odvětvím
- poměr pohlaví, tj. počet žen na 1 000 mužů
- průměrná velikost hospodářských domácností (Wokoun, 2011, s. 36)“.

Charakter města také určují faktory sociologické, urbanistické, ekonomické, ekologické a další. Podle těchto faktorů pak rozlišujeme průmyslové, kulturní, správní, lázeňské nebo univerzitní město. Lze tak říct, že město je utvářeno především obyvateli a lidmi pohybujícími se ve městě. (Peková, 2012, s. 57)

1.4 Urbanizace

Urbanizace patří podle Wokouna (2011, s. 47) k procesům, které utváří nebo mění sociální strukturu, jak místního a regionálního společenství, tak i celou společnost. Tento proces podle něj ovlivňuje chování obyvatel, změny v sociálním prostředí, způsob života i hodnotové postoje, takže je to významný proces, který ovlivňuje všechny sféry života v sídlech od sociální až po politickou. Analyzováním demografických, sociálních, kulturních, politických stránek sídla lze pochopit podstatu urbanizace jako celku. I proto je podle Wokouna (2011, s. 47) urbanizace chápána jako komplexní společenský proces.

„Urbanizace je vymežována jako:

- růst koncentrace obyvatelstva ve městech
- pohyb lidí z malých obcí, zabývajících se hlavně nebo pouze zemědělstvím, do druhých obcí, obvykle větších, jejich činnost je zaměřena převážně na správu, obchod, služby atd.
- proces přeměny venkovských oblastí v městské. Tento proces má výrazné důsledky v hospodářské struktuře obyvatelstva
- společenský, socioekonomický proces přeměňující životní formy i zvyky a odstraňující staleté rozdíly mezi městem a venkovem. Není to proces omezený jen na určitý prostor, nýbrž na celé území země (Wokoun, 2011, s. 48)“.

Urbanizace je velmi složitý celosvětový proces. Z hlediska změn ve společnosti je hodnocen pozitivně i negativně. Proto je potřeba průběžně analyzovat její vliv na území, společenství atd. Jak hovoří odborníci a výzkumy v rozvojových zemích, je také důležité neplést si urbanizaci s industrializací, i když industrializace měla také vliv na urbanizaci. (Kadeřábková, 1996, s. 16-17)

1.5 Veřejná správa

Veřejnou správu lze z funkčního hlediska charakterizovat jako souhrn záměrných činností, které plní úkoly na dílčích vládních úrovních ve veřejném zájmu na úrovni státu a územní samosprávy. Jedná se o správu, službu, dozor, organizování aj. Zabezpečuje úkoly, za které odpovídá stát a subjekty veřejné správy, hlavně zajišťování veřejných služeb. Veřejná správa je subjektem veřejné politiky. Jejím nástrojem veřejné finance. (Peková a Pilný, 2002, s. 61-62)

Veřejná správa se dělí na státní správu a samosprávu. Veřejná správa může mít podobu zájmové a územní samosprávy. Územní samospráva zastupuje zájmy osob sídlících na na určitém území a vykonává svou správu samostatně, vlastním jménem a prostředky, tak jak ji zákon dovoluje. (Provazníková, 2009, s. 37)

„Představitelem státní správy je stát, veřejnoprávní korporace (obce, regiony), fondy apod. představují územní samosprávu. Výkon veřejné správy vykonávají zřízené orgány a instituce, které musí vymezené kompetence. Organizace veřejné správy a obecné zásady její činnosti jsou v demokratických zemích zakotveny Ústavou a navazujícími zákony (Peková a Pilný, 2002, s. 62)“.

2 REGIONÁLNÍ POLITIKA

2.1 Definice a pojetí regionální politiky

Obecných definicí popisujících regionální politiku v komplexním měřítku existuje několik. Podle Wokouna (2008a, s. 23) regionální politika „představuje konkrétní projev úsilí společnosti o snížení (změnu) velikosti regionálních rozdílů. Rozdíly v socioekonomické vyspělosti regionů však nejsou jediným důvodem pro existenci regionální politiky. Regionální politiku je spíše nutno chápat jako součást souboru ekonomických a sociálních i ekologických politik, pomocí nichž se státy snaží dosáhnout národních cílů, jako jsou ekonomický růst, udržitelný rozvoj, kvalitní životní prostředí, sociální a politická stabilita, rovnost šancí obyvatel i rozdělování příjmů způsobem, který většina obyvatel považuje za spravedlivý a který je současně ekonomicky stimulující.“

Výkladový slovník Dictionary of Human Geography ji definuje jako „součást státní politiky, ovlivňující rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části.“ (Kadeřábková, 1996, s. 46)

Mezi motivy existence regionální politiky patří ekonomické motivy, ekologické motivy, sociální a politické motivy. Ekonomické důvody patří k hlavním faktorům regionální politiky. (Kadeřábková, 1996, s. 48)

Blažek (2011) zdůrazňuje vliv společnosti na regionální disparity. Podle něj je regionální politika nejen konkrétní projev úsilí společnosti o snížení velikosti regionálních rozdílů, ale musíme k ní přistupovat spíše jako soubor ekonomických a sociálních politik, pomocí níž se státy dosáhnou ekonomického růstu, sociální a politické stability, rovnoprávnost občanů a spravedlnosti rozdělování jejich příjmů.

2.2 Příčiny vzniku

V každém státě existují rozvinuté regiony s vysokou životní úrovní, ale i regiony třeba s vysokou nezaměstnaností nebo podprůměrnou ekonomickou vybaveností. Příčin rozdílů mezi regiony, které vedou ke vzniku problémových regionů, je několik. Tyto problémové regiony se vykytují ve 3 hlavních formách:

- regiony s nedostatečně vybavenými přírodními zdroji - kde vlivem nepříznivých přírodních podmínek přetrvalo zemědělství a produktivita práce je zde tudíž malá, pomohl by rozvoj průmyslu

- regiony s nedostatečným využitím vlastních zdrojů – spojeny s nedostatkem kapitálu a k tomu vedoucí nízkou životní úrovní, impulsem ke zlepšení situace v těchto regionech by mohl být technologický a ekonomický rozvoj
- regiony se stagnujícími či upadajícími odvětvími – v minulosti byli vyspělé, ale změny ve struktuře poptávky úpadek nebo útlum tradičního průmyslu (těžba uhlí, energetika, hutnictví, textilní výroba, těžké strojírenství), vyznačují se vysokou mírou nezaměstnanosti, klesající ekonomickou úrovní, nízkou ekonomickou aktivitou (hlavně u žen), vysokou mírou emigrace a neadekvátní infrastrukturou. (Kadeřábková, 1996, s. 44 – 45)

2.3 Cíle regionální politiky

Cílem regionální politiky je snížit nerovnosti oblastí a tak zamezit migraci z ekonomických důvodů jako takové a předcházet negativním dopadům migrace na místní veřejný sektor a jeho financování. (Peková a Pilný, 2002, s. 83)

Cíle se uvádějí v časovém horizontu, mívají konkrétní formulaci a musí vycházet z problémových oblastí regionu. Ke konkretizaci cílů dochází proto, aby se lépe mohlo zhodnotit jejich splnění a zároveň posoudit účinnost použitých nástrojů. Cíle mohou být například vyjádřeny jako snížení regionální disparit v oblasti nezaměstnanosti nebo průměrných mzdách v jednotlivých regionech. Dílčí cíle mohou být vyjádřeny jako povzbuzení podnikatelských aktivit v regionu, zlepšení vybavenosti technické infrastruktury, zkvalitnění ekologického prostředí v regionu apod. (Wokoun, 2008a, s. 35)

Regionální politika by měla používat nástroje, které mají být zaměřeny na investování do regionu technickou infrastrukturou a mají za cíl přivést do regionu kapitál a rozvíjet podnikatelské aktivity v regionu, stimulaci vnitřních zdrojů či udržení obyvatelstva v regionu. Nástroje regionální politiky se dělí na administrativní, makroekonomické a mikroekonomické povahy. (Wokoun, 2008a, s. 35-36)

3 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

Zakládající státy EU byli při vzniku evropské integrace na srovnatelné hospodářské úrovni. S přistupujícími státy se začaly prohlubovat hospodářské a sociální rozdíly mezi těmito zeměmi ve společenství. Evropské společenství na to muselo zareagovat patřičnou politikou a finančními zdroji. Významným úkolem politiky EU je tedy snižování regionálních disparit mezi členskými zeměmi, tzn. zabránit rozdílům v životní úrovni mezi regiony, vysoké nezaměstnanosti a rozvíjet průmysl v zaostávajících regionech, přičemž si musí země uchovat svoji kulturní, geografickou a historickou identitu. (Wokoun, 2008a, s. 329)

Hlavním nástrojem regionální politiky EU jsou strukturální fondy a kohezní fond (fond soudružnosti), který finančně podporuje hospodářsky slabší země EU. Tyto fondy byly založeny za účelem zajištění vyrovnaného a udržitelného rozvoje ve slabších regionech, přitom poskytují značný prostor pro individuální řešení konkrétního problému. Podmínkou pro využívání pomoci z těchto fondů je vypracování kvalitního programového nebo projektového dokumentu. (Wokoun, 2008a, s. 329 – 330)

„Obecné cíle regionální politiky jsou snížení rozdílů v životní úrovni obyvatel jednotlivých regionů a zajištění relativně vyváženého ekonomického a sociálního vývoje tak aby měl z něho prospěch co největší počet obyvatel EU a předcházení výrazným novým regionálními problémům, jež mohou být způsobeny strukturálními změnami v evropské, případně světovém hospodářství.“ (Wokoun, 2011, s. 112)

Regionální politiku vykonávají státní, regionální a místní orgány. Podle Armstronga a Taylora (2000, s. 343) je důležité pro fungování regionální politiky, aby tyto orgány účinně sladily a nepřesahovaly své pravomoci a vyhnuly se tak nehospodárnosti a zbytečným konfliktům.

3.1 Principy

Evropská regionální politika staví svou existenci a realizaci své hospodářské a sociální politiky soudružnosti na následujících principech:

- princip soudružnosti (kohezní princip),
- princip koncentrace – prostředky musí být využívány co nejúčelněji a mohou být využívány jen k uskutečnění předem stanovených cílů,
- princip partnerství – na rozdělení a využití poskytnutých příjmů v jednotlivých programech se mají podílet samotní příjemci, vyžaduje se nejlépe 50 % spoluúčast,

- princip programování – prostředky jsou rozdělovány na základě střednědobých nebo dlouhodobých programů, ne na základě jednoho samostatného projektu,
- princip doplňkovosti (adicionality) – znamená, že prostředky ze zdrojů EU nesmí být jedinými zdroji, ale musí být doplněny z jiných zdrojů ze strany příjemce pomoci (např. státního rozpočtu, soukromých zdrojů, aj.),
- princip hodnocení a monitorování,
- princip koordinace a harmonizace,
- princip integrace,
- princip konvergence,
- princip solidarity,
- princip subsidiarity,
- princip proporcionality,
- princip kompatibility. (Wokoun, 2011, s. 119 – 120)

3.2 Ekonomické nástroje

Hlavními nástroji regionální politiky jsou kohézní fond a strukturální fondy. Z ekonomického hlediska, ale existují i tyto nástroje, které jsou zaměřeny na podporu podnikání. Jsou to kapitálové granty, dotace vztahující se k úrokům nebo půjčkám, daňové úlevy, zvýhodněné odpisové sazby (srážky na odpisy) a dotace vztahující se k pracovní síle (odměny za vytvořená nová pracovní místa). (Wokoun, 2011, s. 121)

3.3 Strukturální fondy a investiční fondy

Pomoc prostřednictvím strukturálních fondů nejvíce znevýhodněným regionům je podle Armstronga a Taylora (2000, s. 325) nutností u každé regionální politiky. Podle nich existují ještě dva důvody pro výpomoc strukturálními fondy. Hlavní opodstatnění regionální politiky vidí v schopnosti co nejlépe přesunout finanční zdroje bohatším členských států přímo k těm regionům, co ji naléhavě potřebují. Druhý důvod potřeby vidí v nedostatku převést ve velkém množství prostředky prostřednictvím vlád k slabým regionům.

3.3.1 Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)

Zaměřuje se na modernizaci a posílení hospodářství. Podporuje investiční (infrastrukturní) projekty. Jde například o projekty výstavby silnic nebo železnic, vybudování stokových

systemů, rozvoj a obnova sportovních areálů, rekonstrukce kulturních památek a další. (MMR, ©2015)

3.3.2 Evropský sociální fond (ESF)

Podporuje zaměstnanost a rozvoj lidských zdrojů v regionech. Podporuje neinvestiční projekty, např. rekvalifikace nezaměstnaných, programy speciálně určené pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež a další skupiny, rozvoj vzdělávacích programů apod. (MMR, ©2015)

3.3.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Podporuje program rozvoje venkova, který spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z tohoto fondu slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a zvyšování životní úrovně ve venkovských oblastech a rozdělení investic na hospodářství venkova. (MMR, ©2015)

3.3.4 Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

Je to nástroj na podporu rybolovu, který patří do společné rybářské politiky EU. Podporuje projekty, které zvyšují konkurenceschopnost a k ochraně životního prostředí. Dále podporuje programy týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu, přispívá investicemi na modernizaci plavidel a zpracovatelského průmyslu. (MMR, ©2015)

3.4 Kohezní fond (fond soudržnosti)

Je to fond na podporu hospodářské a sociální soudružnosti EU. Týká se především států s nejméně rozvinutou ekonomikou. Tyto státy musí mít zároveň HNP na obyvatele nižší než 90 % průměru EU. Financuje předběžné studie k projektům vhodným pro financování z tohoto fondu a technické opatření pomoci i propagační a informační projekty. (Wokoun, 2011, s. 128 – 129)

3.5 Územní jednotky pro potřebu regionální politiky EU

Pro statistické potřeby Eurostatu zavedla Evropská unie NUTS, tzv. nomenklatura územních statistických jednotek. Tyto územní jednotky byly stanoveny v Nařízení Evropského parlamentu (EP) a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003. NUTS byly založeny proto, aby umožňovaly sběr, sestavení a šíření regionálních statistik v EU. Jednotlivé členské státy jsou rozděleny na jednotlivé úrovně NUTS. Klasifikace NUTS je hierarchická.

Rozlišujeme podle klasifikace NUTS 1, která se dělí na NUTS 2, ta se dále dělí na NUTS 3. Každý členský stát má právo rozhodnout o svém hierarchickém uspořádání svého území. (Wokoun, 2008a, s. 335)

NUTS 1 je územní jednotka velké oblasti (zemí, makroregionů) daného státu. Je tvořena několika jednotkami úrovně NUTS 2. Jako příklad lze uvést Nizozemsko, které má 4 jednotky NUTS 1. V ČR je touto jednotkou území celé ČR. Obyvatel na území NUTS 1 musí být minimálně 3 miliony a maximálně 7 milionů. (Wokoun, 2008a, s. 337)

NUTS 2 je jednotka řádově nižší a odpovídá střední úrovni územně správního členění daného státu. V ČR se musely kraje sloučit do tzv. regionů soudružnosti. Například NUTS 2 Jihovýchod je tvořen krajem Vysočinou a Jihomoravským krajem. Minimum obyvatel této jednotky je 800 000 obyvatel a maximum 3 miliony obyvatel. Tyto jednotky mají přímou vazbu na strukturální fondy. (Wokoun, 2008a, s. 337)

NUTS 3 odpovídají nejnižší úrovni územně správního regionu státní správy (u nás odpovídají členění krajů). Minimum obyvatel je 150 000 obyvatel a maximum tvoří 800 000 obyvatel. I tato jednotka je spojená s čerpáním strukturálních fondů. (Wokoun, 2008a, s. 337)

Do roku 2007 byly v systému NUTS uvedeny i okresy (NUTS 4) a obce (NUTS 5). Od 1. 1. 2008 byly převedeny do systému LAU 1 (u nás odpovídá okresům), tzv. lokální administrativní jednotka první hierarchické úrovně a LAU 2 (u nás obce), tzv. lokální administrativní jednotka druhé hierarchické úrovně. (Portál územního plánování, ©2015)

3.6 Programové období 2014 – 2020

Programové období 2014 – 2020 bylo vytvořeno v souladu s rozpočtovým rámcem Evropské unie. Česká republika má právo čerpat dotace ve výši skoro 24 miliard eur. Strukturální fondy a investiční fondy musí maximálně naplňovat strategii EU 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, která je také dlouhodobou vizí EU. K dodržení této strategie zpracoval každý stát Dohodu o partnerství, kterou schvalovala Evropská komise. V této byly zpracovány programy, které přispějí k naplňování této strategie a dále je zde určeno i rozdělení přidělených finančních prostředků mezi podporované oblasti. (MMR, © 2015)

Oproti předcházejícímu programovému období došlo k několika novinkám. Rozšíření počtu fondů, které budou zapojeny (nově i EARFD a EMFF). Je nastaven nový systém předběžných podmínek. Je kladen důraz na vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací (pl-

nění stanovených indikátorů), finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání. K dalším novinkám patří vyšší míra uplatnění územně specifického přístupu, využití integrovaných nástrojů a uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací. České republiky se dotknou hlavně novinky ve snížení počtu tematických operačních programů, bude zavedena koncepce Jednotného metodického prostředí, která zajišťuje stejná pravidla v celém systému) a rozšíření funkcí monitorovacího systému (zjednodušení administrativy). (MRR, © 2015)

4 REGIONÁLNÍ POLITIKA V ČR

K postupnému nárůstu regionálních disparit v socioekonomickém rozvoji došlo ve 2. polovině 90. let. Procesy demokratizace a decentralizace a zároveň příprava na vstup do EU a s ní příprava na finanční výpomoc ze strukturálních fondů vedla ke změně regionální politiky v ČR. (Wokoun et al., 2008b, s. 148)

Základním strategickým dokumentem regionální politiky ČR je Strategie regionálního rozvoje ČR pro konkrétní dlouhodobé časové období, kterou vláda přijala 12. července 2000. Na tento dokumenty navazují Programy rozvoje krajů ČR. Z nich jsou odvozeny operační programy na úrovni regionů NUTS II. (Wokoun et al., 2008b, s. 148)

Významnou roli při sestavování strategických dokumentů, ale i pro rozvoj krajů a obcí má územní plánování, zejména územní dokumentace územně plánovací podklady. (Wokoun, 2008a, s. 376)

Základními úrovněmi v regionálním rozvoji České republiky jsou Česká republika (NUTS 1), regiony soudržnosti (NUTS 2), kraje (NUTS 3), pověřené obecní úřady 3. typu se svým územím – původně okresy - (LAU 1) a obce (LAU 2). (Wokoun et al., 2008b, s. 149)

Oblasti podpory jsou v zákoně č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje jsou zaměřeny na rozvoj podnikání, rozvoj lidských zdrojů a další opatření v oblasti trhu práce, výzkum a technologický vývoj se zřetelem na zavádění nových technologií a inovací, rozvoj cestovního ruchu, zlepšování vybavení regionu infrastrukturou a zajištění dopravní obslužnosti, rozvoj tělovýchovných, sportovních a kultury včetně památkové péče, pokud vytvářejí nová pracovní místa, rozvoj občanské vybavenosti, rozvoj sociálních služeb, zajištění dostupnosti a zlepšování zdravotnických služeb, opatření k ochraně životního prostředí, vznik právnických osob a tvorbu programů v regionu sloužících k jeho celkovému rozvoji, provádění pozemkových úprav. (Česko, 2000)

V zákoně č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, „Ministerstvo místního rozvoje navrhuje následující vymezení státem podporovaných regionů:

1. regiony se soustředěnou podporou státu, které se podle charakteru svého zaostávání člení:

- a. strukturálně postižené regiony, ve kterých se soustřeďují negativní projevy strukturálních změn, dochází k útlumu odvětví a výrobních podniků a k růstu nezaměstnanosti,
 - b. hospodářsky slabé regiony, které na základě ukazatelů hospodářského a sociálního rozvoje vykazují podstatně nižší úroveň rozvoje, než je průměrná úroveň v České republice,
 - c. venkovské regiony, které jsou charakterizovány nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vyšším podílem zaměstnanosti v zemědělství,
2. ostatní regiony, jejichž podporování státem je žádoucí z jiných důvodů, např. pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony postižené živelními pohromami, regiony se silně narušeným či poškozeným životním prostředím, regiony s méně příznivými podmínkami pro rozvoj zemědělské výroby, regiony s vyšší průměrnou mírou nezaměstnanosti, než je průměrná úroveň v České republice.“ (Česko, 2000)

4.1 Legislativní rámec

Důležitým zákonem regionální politiky je zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) a zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze a hlavně také zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. (Wokoun et al., 2008b, s. 149)

4.2 Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020

„Strategie regionálního rozvoje (SRR) je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Formuje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje potřebná východiska a stanovuje rozvojové cíle a zásady pro vypracování regionálního programů rozvoje. SRR je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. SRR propojuje odvětvová hlediska (témata a priority) s územními aspekty. Z časového hlediska jde o střednědobý dokument, jenž obsahuje dlouhodobý pohled na regionální rozvoj ČR (dlouhodobá vize) i krátkodobé realizační kroky.“ (Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

4.2.1 Dlouhodobá vize regionálního rozvoje

„Česká republika chce být v dlouhodobém horizontu zemí konkurenceschopnou, využívající kvalitní lidské zdroje a vzdělávací, výzkumnou a inovační infrastrukturu pro rozvoje znalostní ekonomiky, zemí využívající svoji geografickou polohu k prohloubení vazeb a spolupráce ve středoevropském prostoru, zemí rozvíjející udržitelným způsobem pozitivní specifika jednotlivých regionů a podporující jejich vnitřní hospodářskou, sociální a environmentální soudržnost, zemí s funkčními vazbami mezi venkovskými a městskými oblastmi, chránící své přírodní, krajinné a kulturní hodnoty a vhodně využívající jejich potenciál.“ (Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

4.3 Programy pro programovací období 2014 – 2020

Pro programovací období 2014 – 2020 byly vytvořené programy, které budou spolufinancovány ze strukturálních a investičních fondů. V závorkách u jednotlivých programů jsou uvedené sumy, které bude mít ČR k dispozici v rámci programů k přerozdělování. Jedná se o programy:

- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (4,3 mld. eur)
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (2,8 mld. eur)
- Operační program Zaměstnanost (2,1 mld. eur)
- Operační program Doprava (4,7 mld. eur)
- Operační program Životní prostředí
- Integrovaný regionální operační program (4,6 mld. eur)
- Operační program Praha – pól růstu ČR (0,20 mld. eur)
- Operační program Technická pomoc (0,22 mld. eur)
- Operační program Rybářství 2014 – 2020 (0,03 mld. eur)
- Program rozvoje venkova (2,3 mld. eur)
- Interreg V-A (programy meziregionální spolupráce) Česká republika – Polsko
- Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika
- Program spolupráce Rakousko – Česká republika 2014 – 2020
- Program příhraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014 – 2020
- Program spolupráce Svobodný stát Sasko – Česká republika 2014 – 2020
- Program nadnárodní spolupráce Interreg CENTRAL EUROPE

- Program nadnárodní spolupráce DANUBE
- Program meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE
- Program meziregionální spolupráce ESPON 2020
- Program meziregionální spolupráce INTERACT III. (MRR, ©2015)

4.4 Aktéři regionálního rozvoje České republiky

„Na jednotlivých úrovních regionální politiky vystupují:

- zákonodárné složky státu (Poslanecká sněmovna),
- výkonné složky státu (vláda, ústřední správní úřady a jimi řízené organizace),
- regionální rady (na úrovni NUTS 2), které uskutečňují politiku hospodářské a sociální soudržnosti,
- orgány samosprávy,
- poradní a koordinační orgány,
- rozvojové agentury s celostátní či regionální působností (např. CzechInvest, CzechTrade, aj.),
- hospodářské a agrární komory, zájmová sdružení, zaměstnanecké a zaměstnavatelské organizace a agentury,
- instituce veřejného sektoru (např. školy, zdravotní a sociální zařízení)
- subjekty soukromého sektoru.“ (Wokoun et al., 2008b, s. 156-157)

4.5 Institucionální rámec

Institucí, která zajišťuje rámec regionální politiky v ČR, je hlavně Ministerstvo pro místní rozvoj, které je ústředním orgánem státní správy v oblasti regionální politiky. MMR také zajišťuje informační a vzdělávací pomoc samosprávným orgánům, obcím a jejím sdružením a také pomáhá zapojit územně samosprávné celky (ÚSC) do evropských regionálních struktur. Dále je institucionální rámec zajišťován ostatními ministerstvy, ČSÚ, regionálními rady v regionech soudružnosti, obcemi aj. (Wokoun et al., 2008b, s. 157 - 166)

Podle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje:

„Obec ve své samostatné působnosti spolupracuje s krajem, na jehož území se nachází, při přípravě a realizaci programu územního rozvoje kraje. Obec ve své samostatné působnosti může podporovat rozvoj podnikatelských aktivit potřebných pro rozvoj regionu, například formou technické a investiční přípravy pro investory – podnikatele a sdružovat své pro-

středky se sousedními obcemi a dalšími právníckými osobami při zajišťování rozvojových programů společných více obcím.“ (Česko, 2000)

4.6 Územní rozpočet

Na rozpočty lze nahlížet z několika hledisek. Z účetního hlediska jde o vyrovnanou bilanci příjmů a výdajů, o kterých se účtuje aktuálním principem. Dá se říci, že rozpočet je finanční plán, podle kterého se hospodaří. Je také nástrojem prosazování cílů regionální politiky a ovlivňuje i rozvoj obce a kraje. (Peková a Pilný, 2012, s. 233)

Při hospodaření se musí dodržovat také fiskální pravidla, která jsou vymezena v zákoně každého státu. Podle OECD zahrnují pravidla pro dosažení cílů fiskální politiky státu, transparentnost účetnictví, požadavek dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu, hospodaření podle ročního rozpočtu, sestavování rozpočtové prognózy výhledu, daňová omezení, odpovědnost za krytí výdajů, regulaci zadlužení územní samosprávy, monitorování hospodaření územní samosprávy, přímou kontrolu státem, povolení emise dluhopisů, omezení některých druhů půjček, úvěrů aj. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 235)

V ČR třídění příjmů a výdajů musí respektovat zásadu jednotnosti a závaznosti třídění v celé rozpočtové soustavě, zásadu dlouhodobé stability třídění potřebná pro dlouhodobé rozpočtové analýzy, zásadu srozumitelnosti umožňují snadnou účetní a veřejnou kontrolu a zásadu kompatibility s mezinárodními účetními a statistickými standardy a s klasifikací EU. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 238)

Rozpočtová skladba se dělí z hlediska třídění na odpovědnostní (je pro obce a kraje nepovinné), druhové třídění příjmů a výdajů (všechny peněžní operace se třídí na jednotlivé položky podle jednotlivých kritérií, odvětvové tzn., na jaký účel jsou finanční prostředky vydávány a umožňuje tak rozdělení rozpočtu na kapitálový a běžný, a konsolidační (záznamové jednotky). (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 238 – 239)

4.6.1 Rozpočet obcí a kraje

Rozpočet obce a kraje obsahuje příjmy a výdaje, které se vztahují k samostatné působnosti i výkonu státu v rámci přenesené působnosti, finanční vztahy k regionálnímu veřejnému sektoru prostřednictvím transferových vazeb s neziskovými organizacemi zřizovaných obcí nebo krajem, finanční vztahy k rozpočtové soustavě neboli ke státnímu rozpočtu a k státním fondům zejména prostřednictvím dotací, dále obsahuje finanční vztahy mezi rozpočtem obce a rozpočtem kraje a finanční vztahy k ostatním obcím, finanční vztahy k DSO,

jehož je obec členem, finanční vztahy mezi kraji, finanční vztahy návratného charakteru tj. ve formě krátkodobé návratné finanční výpomoci, finanční vztahy k ostatním subjektům, např. k bankovnímu sektoru. (Wokoun, 2011, s. 217 – 218)

4.6.1.1 Příjmy

Příjmy jsou podle druhového členění nenávratně inkasované prostředky připsané na bankovní účet. Nezahrnují však inkasa, která představují vypůjčené finanční prostředky a přijaté splátky půjček dříve poskytnutých za účelem likvidity a finančního investování. (Provazníková, 2009, s. 115)

Příjmy se dělí do 4 tříd:

- daňové příjmy (1. třída)
- nedaňové příjmy (2. třída)
- kapitálové příjmy (3. třída)
- přijaté dotace (4. třída). (Provazníková, 2009, s. 115)

4.6.1.2 Výdaje

Výdaje se třídí do 5. a 6. třídy:

- běžné výdaje (5. třída) – neinvestiční nákupy
- kapitálové výdaje (6. třída) – investiční nákupy

Třída 8 – Financování zachycuje, jak jsou příjmy a výdaje financovány. Např. zachycuje návratné přijaté finanční prostředky a výdaje na splátky jistin dříve přijatých půjček a vydaných dluhopisů související s jejich likviditou. (Provazníková, 2009, s. 117-118)

5 PLÁNY ROZVOJE OBCÍ, MĚST A REGIONŮ

„Program rozvoje obce je základním koncepčním dokumentem pro řízení rozvoje obce. Obec zpracovává program rozvoje obce opakovaně vždy na návrhové období 4 až 7 let. Program rozvoje obce obsahuje komplexní zhodnocení situace obce a zachycení hlavních problémů a limitů, dlouhodobou vizi směřování rozvoje obce a způsoby naplňování vize ve střednědobém období v podobě opatření a aktivit.“ (Metodická podpora regionálního rozvoje, © 2015)

Při uskutečňování strategického plánování je významným předpokladem vytvořit dlouhodobé perspektivy, vize a priority rozvoje území. Názory občanů by měli hrát významnou roli při sestavování programů. Vize a priority obce by měli odrážet názory a postoje občanů k městu. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 121)

Právní aspekty a úkoly programu rozvoje obce (města) jsou zakotveny v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Programy rozvoje obce nemají charakter obecně závazného předpisu. Zákon o obcích upravuje pravomoci zastupitelstva ve vztahu k programům rozvoje. Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích „ má zastupitelstvo pravomoc schvalovat program rozvoje obce, schvalovat rozpočet obce, závěrečný účet obce a účetní závěrku obce sestavenou k rozvahovému dni, zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce, zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce a schvalovat jejich zřizovací listiny a schvalovat územní plán obce a regulační plán (viz. Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.)“ (Česko, 2000)

„Každá obec by měla mít schválený program rozvoje jako první dokument. Další program, který na něj navazuje, někdy se může z něho vycházet při zpracování programu rozvoje nebo naopak, je územní plán obce. Na základě těchto dokumentů by měl být sestavován rozpočet obce, zejména jeho „investiční“ části.“ (Wokoun, 2008a, s. 455 – 456)

5.1 Metodologie

Nejdříve se hodnotí podmínky pro rozvojový potenciál území. Analýzy potenciálu rozvoje obcí a krajů hodnotí ekonomické, finanční, sociální, kulturní, ekologické a politické oblasti. Nejběžnější analýza pro hodnocení aktuálního stavu města se používá tzv. SWOT analýza. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 123)

Wokoun kromě SWOT analýzy uvádí „Zadání programu odpovídají používané metody a přístupy k analýzám a syntéze. K hlavním patří geografické, ekonomické, sociologické

a speciální regionálně analytické metody a přístupy. S úspěchem se využívá tzv. SWOT analýzy. Taktéž se používají klasické i moderní matematicko-statistické techniky často se provádí šetření v terénu, zejména řízené rozhovory s představiteli obcí, příp. vybraných podnikatelských subjektů. Jde o to umožnit zapojení těchto představitelů v jednotlivých etapách zpracování programu a zvážení reálných možností rozvoje obcí a regionu. Při zpracování programů rozvoje regionu je třeba vhodným způsobem aplikovat princip partnerství.“ (Wokoun, 2008a, s. 450)

SWOT analýza, zkratka slov Strengths – silné stránky, Weakness – slabé stránky, Opportunities - příležitosti, Threats – hrozby, definuje silné a slabé stránky uvnitř sledovaného objektu a příležitosti a ohrožení zvenčí. Smysl této analýzy spočívá v posílení silných stránek a odstraňování slabých stránek, což by zvýšilo budoucí realizaci příhodným možnostmi a naopak eliminovalo hrozby. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 121 - 122)

5.2 Úkol programu rozvoje obce

„Úkolem programu obce je definovat společné zájmy obce, jejich obyvatel a podnikatelských subjektů, definovat místní předpoklady realizace těchto společných zájmů, optimalizovat místní předpoklady realizace těchto společných zájmů, optimalizovat územně-technické sociálně-psychologické podmínky pro rozvoj bydlení a podnikání v obci, koordinovat vynakládání veřejných investic v obci z hlediska územního a funkčního vzhledem k záměrům a potřebám rozvoje privátního sektoru, koordinovat účelnou alokaci běžných veřejných výdajů v zájmu vytváření stabilních podmínek pro bydlení a podnikání, definovat dlouhodobé záměry hospodářské, ekologické a sociální politiky obce, posilovat vědomí sounáležitosti k obci a odpovědnosti za její rozvoj u místních obyvatel a podnikatelů.“ (Wokoun, 2008a, s. 456)

Program rozvoje obce by měl sloužit jako podklad pro zpracování konkrétních podnikatelských a dalších investičních aktivit, sestavování obecního rozpočtu, novelizaci územního plánu nebo pro vypracování územního plánu obce, monitorování regionálních plánů a programů z hlediska obce a měl by sloužit jako podklad pro zodpovědný vstup obce na kapitálový trh. (Wokoun et al., 2008b, s. 180)

5.3 Struktura

Program rozvoje obce nebo města by měl být rozdělen na úvod, analytickou část, návrhovou část a končit závěrem. Úvod by měl popsat účel, smysl, a také způsob vzniku, kdy byl

vytvářen, na jaké období, kdo se na jeho tvorbě podílel, jak probíhal proces zpracování dat. (Metodická podpora regionálního rozvoje, ©2015)

Analytická část obsahuje Charakteristiku obce (A. 1) a Východiska pro návrhovou část (A. 2). Charakteristika obsahuje komplexní zhodnocení aktuální situace v obci a vývoj v jednotlivých oblastech života obce. Charakterizuje obec z hlediska území, obyvatelstva, hospodářství, infrastruktury, sociální vybavenosti, životního prostředí a správy obce. Východiska pro návrhovou část vycházejí z charakteristiky obce a zachycují pozitiva a negativa obce. (Metodická podpora regionálního rozvoje, ©2015)

Návrhová část je tvořena B. 1 Strategická vize, B. 2 Opatření a aktivity a B. 3 Podpora realizace programu. Strategická vize představuje obraz budoucnosti obce a formuluje směřování rozvoje obce. Je tvořena na dlouhodobý časový horizont kolem 10 – 20 let. Opatření a aktivity formulují způsoby naplňování vize ve střednědobém období. Aktivita označuje konkrétní akci, činnost v rámci opatření. U aktivit se stanovuje důležitost, roky realizace, odpovědnost za realizaci, odhad nákladů na realizaci aktivity a zdroje financování. Část třetí Podpora realizace programu stanovuje způsob sledování realizace, vyhodnocení a aktualizaci programu rozvoje obce. Akční plán podporuje způsob naplňování cílů, opatření a rozvojových aktivit programu rozvoje. (Metodická podpora regionálního rozvoje, ©2015)

Struktura programu by měla vycházet z jeho účelu. Měla by analyzovat vnější a vnitřní podmínky vývoje obce, její slabé stránky a také definovat oblasti šancí budoucího rozvoje. Na základě provedených analýz by měly být stanoveny strategické směry, cíle a priority rozvoje obce a formulován návrh opatření k jejich dosažení. Na závěr by měl být navržen katalog projektů, který by vedl k dosažení strategie a cílů rozvoje. Katalog projektů by měl být hlavním nástrojem realizace programu rozvoje obce. (Wokoun, 2008a, st. 456 – 457)

5.4 Osnova

„Program rozvoje obce by měl mít následující strukturu:

1. Úvod
2. Analýza situace obce – pro analýzu by měly být využity existující analýzy, dokumenty, územní plán, právní a institucionální základ a sociologický průzkum
 - a. Základní charakteristika
 - b. Obec ve vnějších vztazích
 - i. regionální koncept

- ii. mikroregionální a lokální kontext, bezprostřední územní vazby obce
 - iii. vliv vnějších vazeb na sociálně-ekonomické vztahy obce
 - iv. vnější vazby obecní správy v systému veřejné správy
 - v. vnější vazby obecní správy k jiným subjektům
- c. Rozbor složek a funkčních systému obce:
- i. demografická situace
 - ii. trh práce
 - iii. bydlení
 - iv. komerční služby a maloobchodní sféra
 - v. školství
 - vi. zdravotnictví
 - vii. sociální péče a další veřejně prospěšné služby
 - viii. průmyslová výroba a stavebnictví
 - ix. zemědělské aktivity
 - x. doprava a komunikace
 - xi. kultura a ochrana památek
 - xii. rekreační aktivity
 - xiii. společenské a sportovní aktivity
 - xiv. prostorové uspořádání
- d. Ekonomická situace obce:
- i. struktura ekonomiky obce
 - ii. majetková situace obce
 - iii. rozpočtová situace obce
- e. Ekologická situace a ochrana životního prostředí v obci
- f. Sociopolitická situace obce (sociální, politická a kulturní)
- g. Správa obce
- i. struktura veřejné správy obce a její vnitřní organizace
 - ii. funkce obecních institucí při řešení problémů obce
- h. Analýza obecně závazných vyhlášek obce v samostatné i přenesené působnosti a jiných aktů veřejné správy
- i. Místní správa a rozvoj obce v názorech občanů
- j. Analýza obecně závazných vyhlášek obce v samostatné i přenesené působnosti a jiných aktů veřejné správy
- k. Místní správa a rozvoj obce v názorech občanů

- l. Analýza předchozích zkušeností a programu
- m. SWOT analýza
3. ROZVOJOVĚ ŠANCE OBCE (předpoklady a silné stránky):
 - a. Základní charakteristika
 - b. Funkční charakteristika:
 - i. šance jako neměnné danosti
 - ii. šance realizovatelné vnějším zásahem
 - iii. šance realizovatelné koordinační činností obce
 - iv. šance realizovatelné řídicí činností obce
4. ROZVOJOVÉ PROBLÉMY OBCE (limity, bariéry a slabé stránky):
 - a. Základní charakteristika
 - b. Funkční charakteristika
 - i. limity a bariéry jako neměnné danosti
 - ii. problémy ovlivnitelné vnějšími zásahy
 - iii. problémy ovlivnitelné koordinační činností obce
5. SYNTETICKÉ ZHODNOCENÍ ROZVOJOVÝCH ŠANCÍ A PROBLÉM OBCE A MOŽNOSTÍ REÁLNÉHO VYUŽITÍ MAJETKU NA ÚZEMÍ OBCE
6. STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE OBCE
 - a. Strategické cíle, priority
 - b. Operační cíle
7. NÁVRH OPATŘENÍ
 - a. Věcná
 - b. Normativní
 - c. Organizační
8. KATALOG PROJEKTŮ – náměty na řešení dílčích problémů obce ve struktuře:
 - a. Cíl projektu
 - b. Zdůvodnění projektu a jeho charakteristika
 - c. Zajištění projektu
9. Způsoby realizace programu rozvoje obce
10. Možnosti využití různých dotačních titulů a fondů ČR, EU atd.“ (Wokoun, 2008a, s. 457 – 459)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA KROMĚŘÍŽ

6.1 Základní charakteristika

Město Kroměříž leží v jižní části Hornomoravského úvalu (Provincie Západní Karpaty), kde krajina z oblasti rovinaté Hané přehází v nevýraznou pahorkatinu Chříby a Hostýnské vrchy. Nachází se v nadmořské výšce 201 m. n. m. v široké údolní nivě řeky Moravy, která v jeho západní části vytvořila nánosy říčních a nivních sedimentů. Převážná část zastavěného města je tvořena jílovcí a pískovci. (Město Kroměříž, ©2015a)

Je druhým největším městem Zlínského kraje podle počtu obyvatel a bývalé okresní město. Je přirozeným regionálním centrem ležícím na řece Moravě. Město bylo v minulosti a stále je nejen centrem kultury a vzdělanosti, ale také důležitým správním střediskem. Díky vzdělanostními a kulturnímu rozvoji v 17. - 18. století a vysokému počtu škol na poměrně malé město se dodnes může pyšnit označením „Hanácké Athény“. (Město Kroměříž, ©2015a; Město Kroměříž, ©2015b)

Kroměříž je okresním městem, pod které spadá 79 obcí a také obcí s rozšířenou působností s pověřeným obecním úřadem (spadá pod něj 46 obcí). (Město Kroměříž, ©2015a)

Počet obyvatel: 29 035 (k 31. 12. 2014)

Rozloha katastrálního obvodu: 5660 ha

Rozloha samotného města: 1770 ha

Předměstské části: Hradisko, Postoupky, Miňůvky, Bílany, Vážany, Kotojedy, Těšnovice, Trávník, Drahlov a Zlámanka (bývalé samostatné zemědělské vesnice). (Město Kroměříž, ©2015a)

Tabulka 1 Územně-správní členění města (vlastní zpracování)

NUTS 1	ČR
NUTS 2	Střední Morava
NUTS 3	Zlínský kraj
LAU 1	Kroměříž
LAU 2	Kroměříž

6.2 Historie

První zmínka o trhové vsi, které vznikla při brodu na trase důležité obchodní stezky, tzv. jantarové, spadá do let 1107 – 1115. V roce 1110 prodal olomoucký kníže Ota II. Černý osadu olomouckému biskupovi Janovi zvanému Břichatý. Byl to důležitý pro budoucí vývoj města, protože osada se tak stala součástí majetku olomouckých biskupů, kteří zde zůstali po další staletí a učinili z Kroměříže centrum biskupského panství. Prosperita a rozvoj byl narušen vpádem Tatarů (1241) a uherskými a kumánskými nájezdníky (1253). (Město Kroměříž, ©2015c)

O rozvoj města se zasloužil biskup Bruno ze Schauenburgu a je pokládán za zakladatele Kroměříže jako městského celku s čtvercovým centrálním náměstím, do něhož ústily ulice, s opevněným domem či palácem v nároží a hradbami. Po roce 1260 založil kostel sv. Mořice, který se stal duchovním centrem, a zřídil u něj kolegiatní kapitolu s proboštem, děkanem a kanovníky. Kroměříž v té době získala městský status a práva. Brunovým nástupcem byl Dětrich z Hradce. 19. června 1290 bylo na základě jeho rozhodnutí a na popud obyvatel bylo uděleno Kroměříži brněnské právo spojené se zřízením městského soudu jakožto orgánu městské komunity. (Město Kroměříž, ©2015c)

Za husitských válek město často střídalo majitele a strádalo. Na začátku 16. století za biskupa Stanislava Thurza došlo k výstavbě reprezentativní goticko-renesanční biskupské rezidence s vnitřním dvorem a hranolovitou věží v místech dnešního zámku. Další biskup František z Ditrichštejna vymohl na Rudolfovi II. staré právo biskupů razit vlastní mince. V průběhu 150 let se zde razily mince různé hodnoty i druhů. Za stavovského povstání biskupové o panství přišli a získali ho až po bitvě na Bílé hoře v roce 1620. (Město Kroměříž, ©2015c)

Největší pohromou pro Kroměříž byla třicetiletá válka, kdy švédské vojsko generála Torsensona vyplenilo město. Z 244 domů přečkalo zkázu 69. Poté přišla morová epidemie a zkázu dovršil požár v roce 1656. Až ve 2. polovině 17. století díky Karlovi Lichtenstejn-Kastelkornovi se město začalo probouzet k životu. Díky němu Kroměříž vděčí za svůj dnešní vzhled. Vystavěl barokní zámek. V něm zřídil obrazárnu a knihovnu. Založil piaristické gymnázium, kanovnícké domy, Květnou a Podzámeckou zahradu, na Sladovnickém náměstí novou mincovnu zřídil skvělou kapelu. Kroměříž se díky němu stala významným kulturním centrem Moravy a získalo označení „Hanácké Athény“. (Město Kroměříž, ©2015c)

V roce 1742 ale bylo město opět obsazeno pruským vojskem a v roce 1752 zničil značnou část města i zámku opět velký požár. (Město Kroměříž, ©2015c)

Klidný život ve městě narušily revoluční události roku 1848, kdy se v arcibiskupském zámku uskutečnilo zasedání ústavodárného říšského sněmu, který sem byl přenesen z Vídně. Sněmu se účastnila řada českých významných osobností jako František Palacký, Karel Havlíček Borovský, František Rieger, J. K. Tyl a další. Nakonec byl brzy sněm císařem rozpuštěn. Trvalo skoro 40 let, než v Kroměříži zvolili prvního českého starostu. (Město Kroměříž, ©2015c)

Při osvobození města na konci 2. světové války došlo k útoku Rumunské královské armády na Němci obsazenou Kroměříž 4. května 1945 od 8 hodin ráno. K večeru ustupující okupanti zapálili zámeckou věž a vyhodili do vzduchu hlavní most přes řeku Moravu. Právý břeh byl osvobozen Rumuny už 4. května 1945, ale levý břeh se dočkal svobody až 6. května 1945. Němci se stáhli bez odporu k nedalekému Břestu, kde došlo 7. května 1945 k bitvě, v níž padlo 15 mužů 1. čs. armádního sboru v SSSR, někteří ranění zemřeli ještě v nemocnici v Kroměříži. (Město Kroměříž, ©2015c)

Historické centrum Kroměříže bylo vyhlášeno městskou památkovou rezervací. V roce 1997 získala Kroměříž titul „Historické město roku“ a roku poté byly Podzámecká a Květná zahrada zapsány na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. (Město Kroměříž, ©2015c)

6.3 Obyvatelstvo

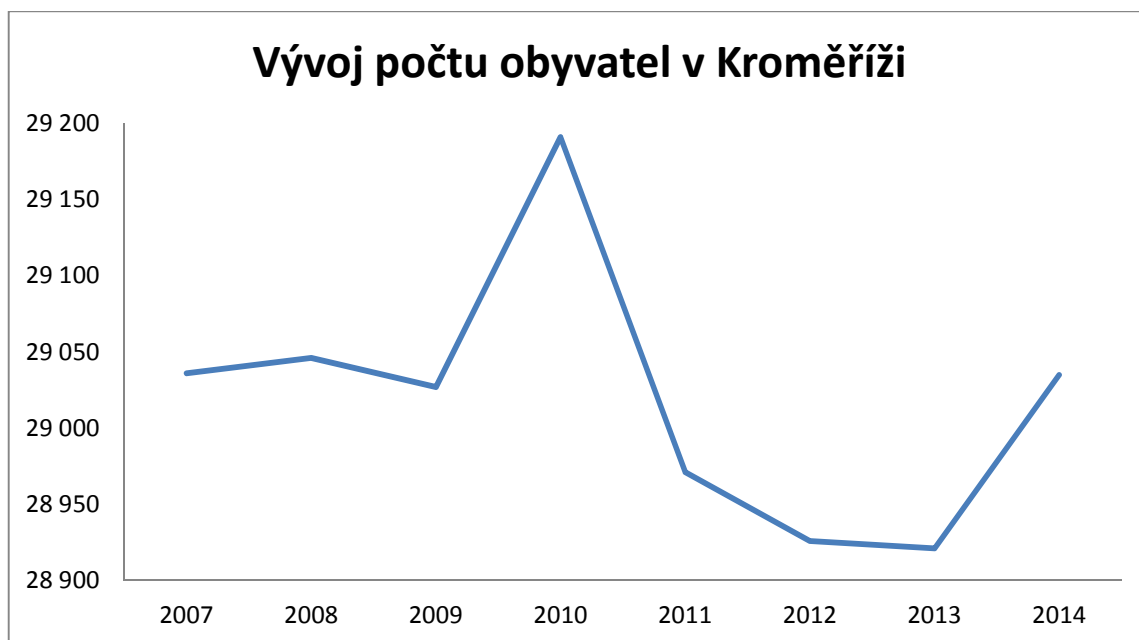
6.3.1 Počet obyvatel

K 31. 12. 2014 měla Kroměříž celkem 29 035 obyvatel, z toho 13 723 mužů a 15 312 žen. Následující graf ukazuje vývoj obyvatelstva v letech 2007 – 2014. Město se potýká spíše s úbytkem a stárnutím stálých obyvatel. Tento trend se očekává i v příštích letech. Počet obyvatel se stále drží kolem 29 000 obyvatel. Největší nárůst zaznamenal rok 2010, ale je to dáno kladným migračním saldem. K dalšímu většímu nárůstu došlo v roce 2014. (Město Kroměříž, ©2015d; ČSÚ, ©2015)

Tabulka 1 srovnává samotné město Kroměříž s celkovým počtem obyvatel kroměřížského okresu v letech 2007 – 2014. Jak lze sledovat, město i okres zažily v roce 2010 nárůst obyvatel. Do roku 2010 postupně v okrese přibývalo obyvatel, ale od roku 2011 dochází k postupnému poklesu. Rok 2010 je zlomový i pro samotné okresní město, protože od ná-

sledujícího roku došlo také k poklesu obyvatel, avšak v roce 2014 došlo na rozdíl od celého okresu k nárůstu obyvatel. Vzhledem k tomu se však samotné město od okresu moc neliší a kopíruje kolísavý průběh. Ovšem lze spíše očekávat pokles obyvatel, jak v celém okresu, tak v samotném okresním městě.

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel v Kroměříži v letech 2007 – 2014 (ČSÚ, ©2015)

Tabulka 2 Srovnání počtu obyvatel města Kroměříže s okresem (ČSÚ, ©2015)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kroměříž	29 036	29 046	29 027	29 191	28 971	28 926	28 921	29 035
Okres celkem	107 789	107 875	108 036	108 055	107 320	106 995	106 692	106 468

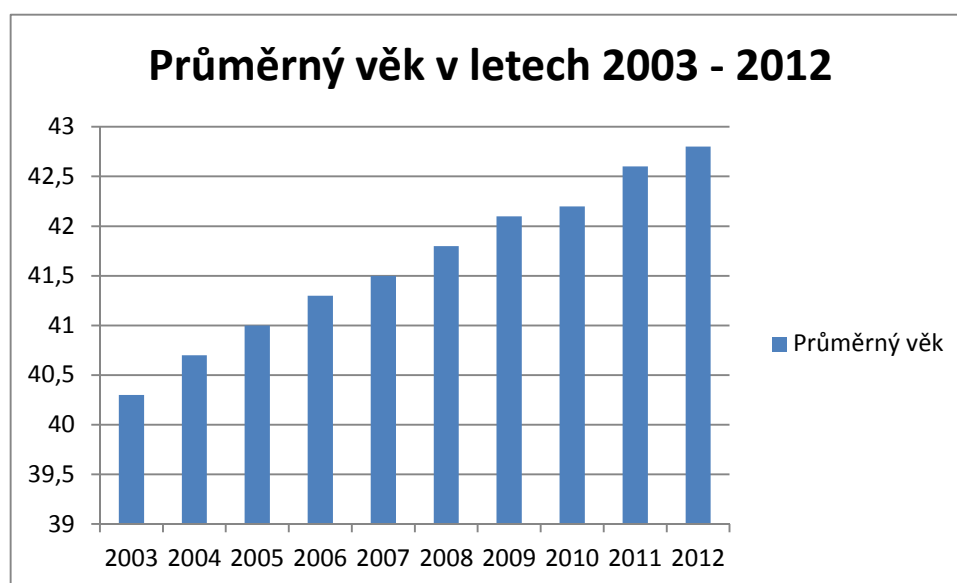
6.3.2 Demografické ukazatele

Tabulka 3 Demografické ukazatele města za v letech 2008-2013 (ČSÚ, ©2015)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Živě narození	273	290	286	275	284	270
Zemřelí	336	331	286	357	346	379
Přirozený přírůstek	-63	-41	0	-82	-62	-109
Přistěhovalí	598	541	606	568	548	611
Vystěhovalí	525	519	442	575	531	507
Přírůstek stěhováním	73	22	164	-7	17	104
Celkový přírůstek	10	-19	164	-89	-45	-5

Z tabulky je patrné, že ani Kroměříž se nevyhne trendu stárnutí populace a malému počtu narozených dětí, protože všechny roky, kromě roku 2010 vykazují záporné číslo přirozeného přírůstku. Pozitivum lze vidět v počtu přistěhovalých, které ve všech sledovaných letech kromě roku 2011, převyšuje počet vystěhovalých. Zajímavý je rok 2010 kdy došlo k velkému nárůstu obyvatel díky migračnímu saldu, přestože přirozený přírůstek vykazoval nulu. Přestože jsou migrační salda většinou příznivá, Kroměříž trápí jako většinu malých měst úbytek mladých lidí do větších měst za prací, kde zakládají rodiny.

6.3.3 Struktura obyvatel podle věku a pohlaví

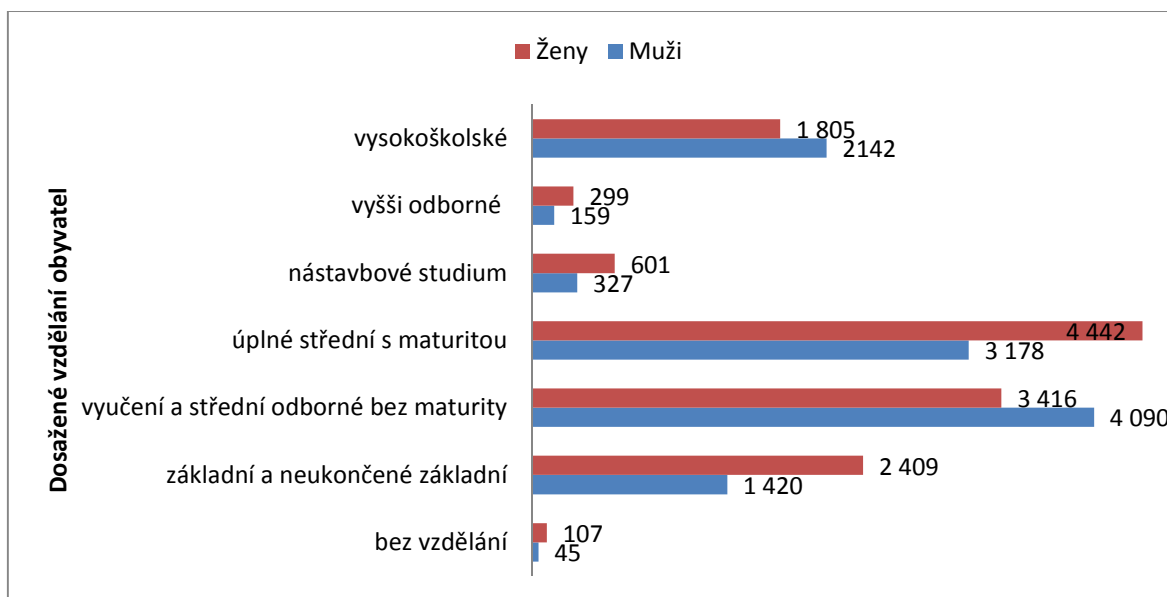
Graf 2 Průměrný věk obyvatel v letech 2003 – 2012 (ČSÚ, ©2015)

Z grafu 2 jednoznačně vyplývá trend pozvolné stárnutí populace, které se týká celé ČR. Průměrný věk obyvatel se za období 2003 – 2012 pohybuje kolem 40 – 42. Za 9 let se tak průměrný věk obyvatel zvětšil o 2 jednotky, což není dobré znamení. Tabulka 2 ukazuje, že největší podíl obyvatel města tvoří muži v produktivním věku. Zastoupení žen v produktivním věku je jen o 4 % menší. V rámci celkové struktury lze vyčíst, že roste předproduktivní složka obyvatel a zároveň roste počet obyvatel odcházejících do důchodu, což má za následek snižování obyvatel v produktivním věku. V rámci let lze očekávat stejný vývoj.

Tabulka 4 Věková struktura obyvatel podle pohlaví v % (ČSÚ, ©2015)

Rok	Celkem			Muži			Ženy		
	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +
2012	13,60	67,70	18,70	15,20	69,80	15,00	12,20	65,80	21,90
2011	13,30	68,70	18,00	14,70	71,10	14,20	12,00	66,60	21,30
2010	13,00	69,70	17,40	14,20	72,20	13,60	11,80	67,40	20,70
2009	12,70	70,30	17,00	14,00	72,60	13,40	11,60	68,20	20,30
2008	12,80	70,80	16,40	14,00	73,00	13,00	11,60	68,80	19,60
2007	12,70	71,10	16,10	14,00	73,40	12,60	11,50	69,10	19,30
2006	12,90	71,40	15,80	14,20	73,70	12,20	11,70	69,30	19,00

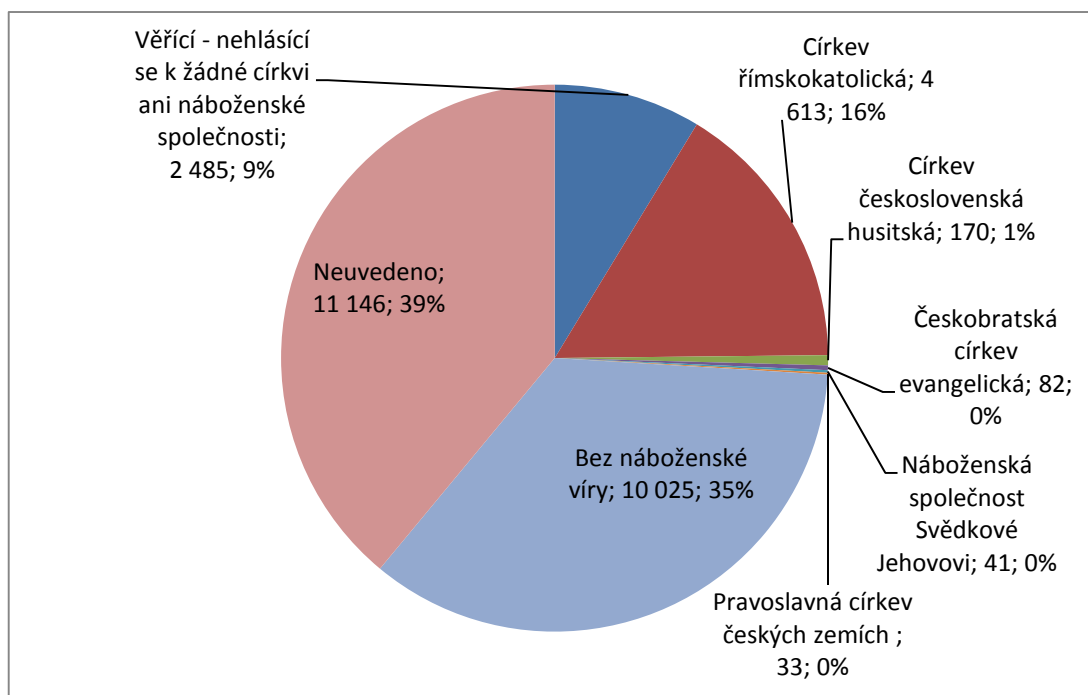
6.3.4 Dosažené vzdělání obyvatel

Graf 3 Dosažené vzdělání obyvatel podle SLDB (ČSÚ, ©2009-2011)

Graf 3 znázorňuje počet mužů a žen starší 15 let vzhledem k jejich dosaženému vzdělání k 26. 3. 2011 podle SLDB (ČSÚ, ©2009 - 2011). Je z ní patrné, že ženy co do počtu vzdělaných figurovaly. Logicky více dosáhly úplného středního vzdělání ženy než muži, kterých se více rozhodlo vyučit se. Ovšem oproti ženám bylo více vysokoškolsky vzdělaných mužů než žen. Naopak ženy více dosáhly vyššího odborného a nástavbového vzdělání než muži. Zajímavé je, že o jeden tisíc žen mělo jen základní vzdělání oproti mužům. Celkově nejvíce obyvatelů dosáhlo vyučení nebo střední odborné školy bez maturity. Je to dáno také tím, že hodně lidí po maturitě upřednostňuje práci před dalším vzděláním. Nejméně bylo obyvatel s dosaženým vyšším odborným a nástavbovým vzděláním.

6.3.5 Náboženské vyznání

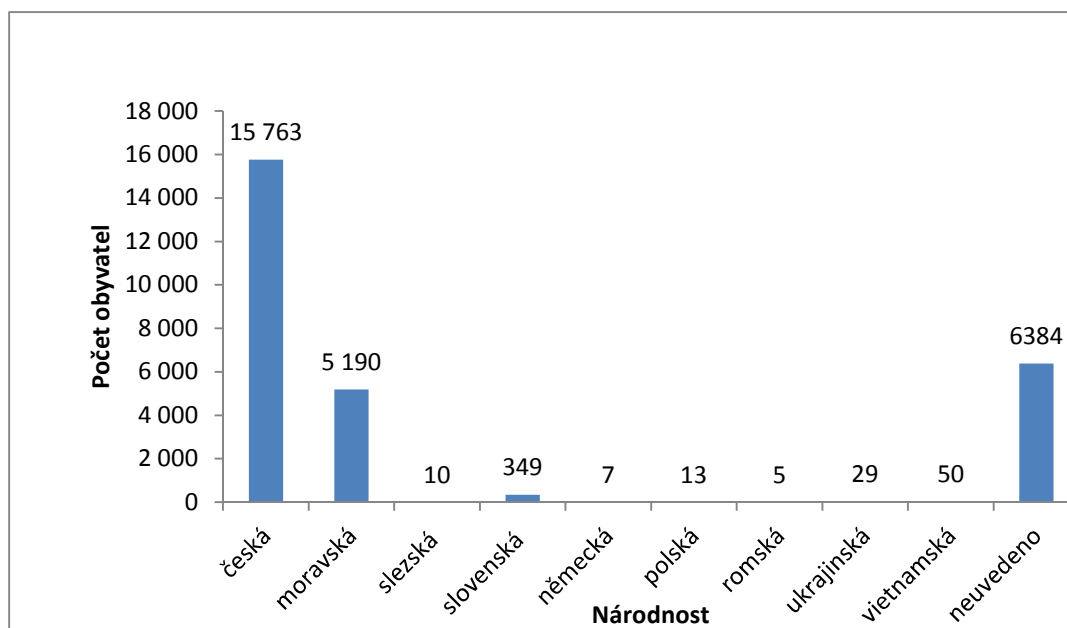
Graf 4 Náboženské vyznání obyvatel dle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011)

Z grafu je vidět, že ve městě s mnoha kostely, které bývalo v historii duchovním centrem Moravy a bylo pod vlivem biskupů, je pouze 16 % katolíků. Nejvíce obyvatel nechtělo zveřejnit jejich vyznání. Je to pravděpodobně tím, že pro někoho je otázka víry velice osobní téma a neradi o tomto tématu mluví. Nejméně se lidé hlásí k pravoslavné církvi.

6.3.6 Národnost obyvatel

Podle očekávání, se nejvíce lidí přihlásilo k národnosti české, z celkového počtu obyvatel, který v roce 2011 činil 29 154. Byla to tedy více než polovina. Občané si také mohli poprvé zvolit, zda chtějí uvést národnost českou, moravskou a slezskou. Druhá nejvíce početná skupina obyvatel neuvedla svou národnost. Pokud bychom nebrali v potaz rozdělení národnosti na českou, moravskou a slezskou a lidé by si mohli vybrat jen českou národnost, mohli bychom říci, že téměř 72 % obyvatel se cítí být Čechy. Z grafu lze usuzovat, že velká část Kroměřížanů se cítí být spjata s Moravou. Z uvedených národností se umístila na 3. místě. Nejméně lidí se přihlásilo k národnosti romské a německé.

Graf 5 Národnost obyvatel podle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011)

6.4 Bydlení

6.4.1 Bytový a domovní fond

Tabulka 5 Bytový fond Kroměříže podle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011)

Byty	Byty celkem	z toho	
		v rodinných domech	v bytových domech
Byty celkem	12 977	4 884	7 954
obydlené	11 839	4 279	7 442
právní důvod užití:			
ve vlastním bytě	3 689	3 611	62
v osobním vlastnictví	3 452	-	3447
nájemní	2 225	150	2020
družstevní	1 365	-	1365
neobydlené	1 138	605	512
z důvodu:			
změny uživatele	40	23	17
slouží k rekreaci	40	31	7
přestavba	69	37	32
nezpůsobilé k bydlení	31	30	1

Tabulka 6 Počet domů vystavených nebo rekonstruovaných v daných letech (ČSÚ, ©2015)

Období výstavby nebo rekonstrukce domů	Počet domů celkem	z toho	
		rodinné domy	bytové domy
1919 a dříve	434	363	52
1920 - 1970	1 597	1 286	296
1971 - 1980	899	748	146
1981 - 1990	475	362	109
1991 - 2000	581	508	54
2001 - 2011	545	487	52

Tabulka 3 zobrazuje bytový fond v roce 2011, jak jej zachytil ČSÚ. Bytů bylo v daném roce celkem 12 977, z toho neobydlených bytů bylo 1 138. Nejvíce neobydlených bytů bylo v rodinných domech z důvodů přestavby, u bytových jednotek to bylo ze stejného důvodu. Obydlených bytů bylo nejvíce v bytových jednotkách. Největší užití bytů měli v osobním vlastnictví, u rodinných bytů to byl důvod vlastního bytu.

Z tabulky 4 můžeme zjistit, kdy se v Kroměříži postavilo nebo zrekonstruovalo nejvíce domů. V letech 1920 – 1970 vidíme celkový trojnásobný nárůst domů oproti předchozím letům jak u rodinných tak bytových domů. Je způsobený výstavbou komplexu rodinných domů a výstavbou sídlišť v oblasti jako je Zachar, Oskol a Slovan. U následujícího období 70. a 80. letech je vidět stavební útlum. V 90. letech se ovšem nárůst nepatrně zvýšil a to vybudováním nové čtvrti Plačkov. Sídlíště zbudované v 70. letech jsou ovšem v současnosti neupravené, např. hřiště a travnatá plocha před paneláky jsou neudržované a ve špatném stavu, tak jako i fasády těchto domů.

Město Kroměříž je v jeho centru tak urbanisticky sevřené, že nelze uvnitř městského centra vystavět nové obytné budovy. Pozemky v okrajových částech také nejsou zdaleka rozsáhlé, přesto je důležité hledat nové plochy už z důvodu přilákání nových obyvatel do města a z důvodu nárůstu přistěhovalých osob v posledních letech. Mohlo by jít o plochy v městských částech Vážany, Barbořina, Zachar a Plačkov. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Tabulka 7 Domovní fond v roce 2011 dle SLDB (ČSÚ, ©2009-2011)

Domy	Domy celkem	z toho	
		rodinné domy	bytové domy
Domy celkem	5 078	4 221	731
obydlené	4 625	3 804	721
ve vlastnictví:			
fyzická osoba	3 758	3 635	99
obec, stát	82	13	41
bytové družstvo	83	1	82
spoluvlastnictví vlastníků bytů	445	105	335
neobydlené domy s byty	443	417	10
z důvodu:			
slouží k rekreaci	27	27	-
přestavba	41	39	2
nezpůsobilé k bydlení	23	23	-
počet bytů v neobydlených domech	500	443	41
průměrné stáří v obydlých domech	46,4	46,3	45,6

V roce 2011 bylo v Kroměříži 5 078 domů. Z toho 83 % tvořili rodinné domy, bytové domy tvořili 14 %. Nejvíce z celkového počtu neobydlených domů s byty tvořili domy rodinné a pouze 10 neobydlených domů s byty. Jako v případě bytů i tady byl největší důvod přestavba. Největší počet domů je ve vlastnictví fyzických osob, na druhém místě spoluvlastnictví vlastníků bytů, poté jen 83 domů vlastní bytová družstva a 82 stát. Jako zajímavost je na posledním řádku uvedeno průměrné stáří v obydlých domech. Jak v rodinných tak bytových domech je stáří 45 – 46 let. Což odkazuje na výsledky tabulky 4, kdy největší počet vystavených domů probíhá v 60. a 70. letech.

Následující tabulka ukazuje vybavenost domů a počet bytů a podlaží v domech. 64 % z celkového počtu domů tvoří domy s 1 bytem, následují domy s 2 až 3 byty tvořící 21 %. Nejméně je domů s počtem 4 a více bytů. Kolem 79 % domů jsou vybaveny přípojkou na kanalizační síť, vodovod a plynovod. Ústřední topení má 74 % domů. Lze konstatovat, že téměř všechny domy jsou z technického vybavení dobře vybaveny.

Tabulka 8 Vybavenost domů Kroměříže podle SLDB za rok 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011)

Domy	Domy celkem	z toho	
		rodinné domy	bytové domy
Domy celkem z toho:	5 078	4 221	731
domy s počtem bytů:			
1	3 265	3 635	99
2 - 3	691	13	41
4 - 11	466	1	82
12 a více	195	105	335
technické vybavení:			
přípoj na kanalizační síť	4 096		
vodovod	4 371	27	-
plyn	4 017	39	2
ústřední topení	3 737	23	-
domy s počtem nadzemních podlaží:			
1 - 2	3 577	3 477	72
3 - 4	690	216	439
5 a více	185	x	180

6.5 Trh práce, ekonomika a podnikání

6.5.1 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

Tabulka 9 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo dle SLDB v roce 2001 a 2011 (ČSÚ, ©2015)

Rok		2001	2011
Celkový počet obyvatel		29 228	29 154
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem		14 820	13 866
z toho	zaměstnaní	13 337	12 337
	z toho pracující důchodci	493	605
	z toho ženy na mateřské	234	231
	nezaměstnaní	1 483	1 529
Ekonomicky neaktivní celkem		14 254	14 236
z toho	nepracující důchodci	6 790	7 480
	žáci, studenti, učni	5 290	4 085
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		-	1 052

V roce 2011 tvořilo ekonomicky aktivní obyvatelstvo kolem 47 % obyvatelů Kroměříže. Jak je vidět ekonomicky aktivního obyvatelstva oproti roku 2001 ubylo. Nezaměstnaných od roku 2001 přibylo o 46 lidí. Hlavní skupinou ekonomicky aktivního obyvatelstva tvoří zaměstnaní, kterých ale oproti minulému sledovanému období ubylo o 1000 lidí.

Tabulka 10 Vyjíždějící obyvatelé do práce a do škol dle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2015)

Vyjíždějící obyvatelé celkem	z toho								
	vyjíždějící do zaměstnání						vyjíždějící do škol		
	v rámci obce	do jiné obce	do jiného okresu	do jiného kraje	do zahraničí	celkem	v rámci obce	mimo obec	celkem
8 643	3 906	801	596	810	106	6 219	1 424	1 000	2 424

V roce 2011 vyjíždělo 6 219 obyvatel do zaměstnání a do školy 2 424 lidí. Lidé, kteří vyjíždějí za prací, tvořili kolem 21 % celkového počtu obyvatel Kroměříže (v roce 2011 to bylo 29 154), což je poměrně vysoké číslo. Nejvíce lidé dojíždí v rámci obce. Překvapivě se na 2. místě umístila dojíždka do jiného kraje a až poté do jiné obce. Nejméně lidé dojíždí do jiného okresu nebo do zahraničí. Do škol v rámci obce vyjíždí více obyvatel než mimo město.

6.5.2 Ekonomické subjekty ve městě

Tabulka 11 Vývoj počtu ekonomických subjektů podle odvětví (ČSÚ, ©2015)

Registrované eko. subjekty podle odvětví	Rok				
	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	6 617	6 703	6 805	6 922	6 961
Zemědělství, lesnictví, rybníkářství	116	124	128	133	136
Průmysl	801	810	815	806	766
Stavebnictví	662	672	665	679	660
Velkoobchod, maloobchod	1 699	1 659	1 595	1 576	1 445
Doprava a skladování	193	194	199	199	182
Ubytování, stravování a pohostinství	312	317	332	343	334
Informační a komunikační činnosti	148	153	144	130	133
Peněžnictví a pojišťovnictví	226	139	190	226	473
Činnosti v oblasti nemovitostí	372	383	379	382	390
Profesní, vědecké a technické činnosti	840	898	916	935	904
Administrativní a podpůrné činnosti	85	80	98	106	105
Veřejná správa	12	13	13	13	13
Vzdělávání	139	146	149	149	145
Zdravotní a sociální péče	169	167	166	178	179
Kulturní činnost	189	198	208	208	207
Ostatní činnost	504	538	564	592	602

Z tabulky je patrné, že každým rokem se počet ekonomických subjektů navyšoval. Největší zastoupení mají firmy v oblasti velkoobchodu a maloobchodu a to po celé období 2009–2013, přestože od roku 2009 počet subjektů v této oblasti ubýval. V roce 2013 na 2. místě figurovala profesní, vědecká a technická činnost zajišťovaná třeba detašovaným pracovištěm Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Na 3. pozici se umístilo odvětví průmyslu. Nejméně subjektů provozuje činnost administrativní a podpůrné činnosti a veřejné správy.

Na vývoj ekonomiky a zaměstnanosti by mohla mít vliv i holešovská průmyslová zóna, pokud by nalákala více firem než dosud a mohla by ovlivnit i vývoj dojíždějících do zaměstnání. Mohla by také zvýšit zaměstnanost v regionu. Naopak ale také z podnikatelského hlediska by mohlo firmy odcházet z Kroměříže a přesunout tam svou výrobu. Ale v současnosti holešovská průmyslová zóna čeká na příliv investorů. Pro Kroměříž by mohlo být příležitostí vybudovat menší průmyslovou zónu na svém katastrálním území, ale město nemá dostatek ploch určených k tomuto záměru.

Tabulka 12 Registrované ekonomické subjekty podle odvětví ve Zlínském kraji
v roce 2014 (ČSÚ, ©2015)

Registrované eko. subjekty podle odvětví	Kroměříž	Uh. Hradiště	Vsetín	Zlín	Zlínský kraj
Ekonomické subjekty celkem	6 956	6 585	6 190	23 420	138 832
Zemědělství, lesnictví, rybářství	133	120	170	276	6013
Průmysl	765	870	859	2 883	22 281
Stavebnictví	654	541	727	1 927	17 991
Velkoobchod, maloobchod	1 482	1 549	1300	5 681	28 380
Doprava a skladování	185	128	134	557	3 439
Ubytování, stravování a pohostinství	342	318	281	1 102	6 987
Informační a komunikační činnosti	127	124	124	629	2 081
Peněžnictví a pojišťovnictví	406	409	331	1 019	6 662
Činnosti v oblasti nemovitostí	399	343	247	1 048	4 526
Profesní, vědecké a technické činnosti	900	808	683	3 693	14 054
Administrativní a podpůrné činnosti	105	82	86	418	1 650
Veřejná správa	14	9	10	21	760
Vzdělávání	150	112	130	388	2 046
Zdravotní a sociální péče	169	169	120	401	1 872
Kulturní činnost	210	172	162	597	2 918
Ostatní činnost	617	577	492	1 941	11 156

S velkým náskokem je nejvíce ekonomických subjektů ve Zlíně. Kroměříž je s celkovým počtem hned za Zlínem a tvoří jen 5% s celkového počtu Zlínského kraje. Co se týče odvětví, tak nejvíce subjektů se zabývá ve všech městech velkoobchodem a maloobchodem. V této oblasti se žádné město výrazně neodlišuje.

Největšími zaměstnavateli v Kroměříži jsou:

- Kroměřížská nemocnice, a. s. - zdravotnictví
- Školy a školská zařízení zřizovaná městem Kroměříž - školství
- Psychiatrická léčebna - zdravotnictví
- Město Kroměříž – veřejná správa a samospráva
- Plastika a. s. – průmyslové zpracování plastů
- Vodovody a kanalizace Kroměříž, a. s. – výroba a rozvod vody
- AEV, s. r. o. – vývoj a výroba elektroniky pro automobily, letadla, průmysl a jiné
- Kroměřížské technické služby, s. r. o. – poskytování technických služeb, údržba zeleně a městských ploch
- Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o. – zemědělský výzkum, poradenství (Ústav územního rozvoje, © 2001 – 2014)

Hlavními institucemi co se zabývají výzkumem a vývojem jsou AEV, s. r. o. a Zemědělský ústav Kroměříž, s. r. o., ale také Fakulta technologická Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která na středních školách provozuje bakalářské programy.

6.5.3 Nezaměstnanost

Tabulka 13 Vývoj nezaměstnanosti a jejich ukazatelů v letech 2008-2011 (ČSÚ, ©2015)

Rok	Uchazeči o zaměstnání	Míra nezaměstnanosti v %	Nezaměstnaní více než 12 měsíců	Dosažitelní uchazeči	Uchazeči na 1 volné místo
2008	1 138	7,2	404	1 061	-
2009	1 656	10,9	489	1 615	14,8
2010	1 673	10,8	696	1 605	21,2
2011	1 562	9,7	708	1 442	15,6

Z tabulky vývoje nezaměstnanosti vidíme, že nejvyšší míra nezaměstnanosti ve městě dosáhla v roce 2009 a jen o jednu desetinu kleslo následující rok. Velký nárůst v roce 2009 oproti předchozímu je zřejmě dán důsledkem ekonomické krize v roce 2007, která k nám

přišla se zpožděním. Přesto Kroměříž se dlouhodobě potýká s velkou nezaměstnaností a to není dobře. Dále můžeme vidět, že počet uchazečů na 1 volné místo je v roce 2010 největší. Jako špatný trend lze vnímat zvyšování počtu nezaměstnaných více než 12 měsíců. V roce 2011 se postupně zvýšil na 708 obyvatel.

Tabulka 14 Nezaměstnanost a její ukazatelé ve Zlínském kraji k 31. 12. 2014

(ČSÚ, ©2015)

Okresy Zlínského kraje	Uchazeči o zaměstnání	Míra nezaměstnanosti v %	Nezaměstnaní více než 12 měsíců	Dosažitelní uchazeči	Uchazeči na 1 volné místo
Kroměříž	6 376	8,58	2 827	6 148	14,8
Uherské Hradiště	6 249	6,43	2 379	6 184	7,6
Vsetín	8 320	8,53	3 380	8 255	15,3
Zlín	8 494	6,5	3 260	8 348	8,9
Zlínský kraj celkem	29 439	7,36	11 846	28 935	10,7

Tabulka nezaměstnanosti ve Zlínském kraji za rok 2014 ukazuje, že kroměřížský okres vykazoval největší míru nezaměstnaných z celého Zlínského kraje, tj., 8,58 a je to tedy vysoko nad krajský nadprůměr. Hned za ním je Vsetín s 8,53, dále okres Zlín s 6,5 a nejméně nezaměstnaných má uherskohradištský okres s 6,43. Lze konstatovat, že Zlínský kraj obecně na tom se zaměstnáním není dobře, protože celkový počet uchazečů 29 439 je velmi vysoké číslo. Ovšem nejvíce nezaměstnaných déle než 1 rok evidují na úřadě práce ve Zlíně. Uchazečů na jedno volné místo je nejvíce ve Vsetíně, ale jen o 0,5 bodu před Kroměříží. Nejméně uchazečů na jedno volné místo je v Uherském Hradišti. Uchazečů o zaměstnání je nejvíce ve Zlíně 8 494 lidí. Po něm následuje Vsetín s 8 320 uchazeči, poté Kroměříž s 6 249 uchazeči o zaměstnání, na posledním místě je Uherské Hradiště s 6 249 uchazeči. Dalo by se říci, že v rámci Zlínského kraje je na tom nejlépe Uherské Hradiště a nejhůře Vsetín a poté Kroměříž.

6.5.4 Zemědělství

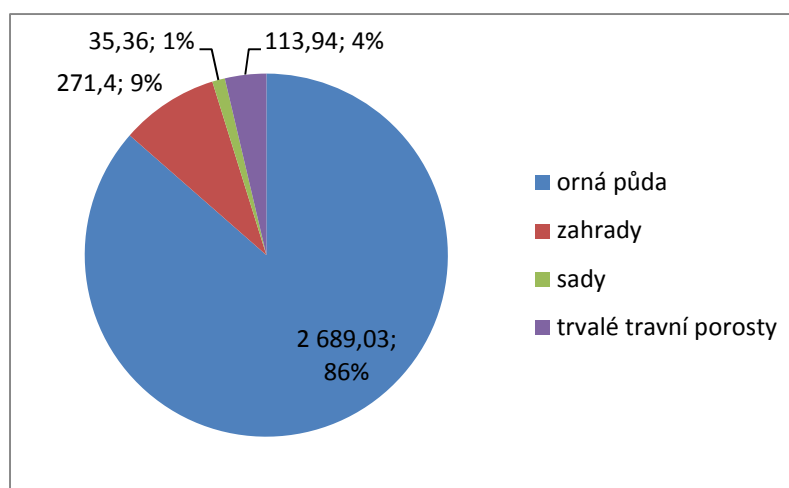
V následujícím grafu je řešeno rozložení typu zemědělské půdy ve městě v roce 2013. Orná půda zaujímá 86 % (2 689,03 ha) zemědělské půdy, dále zahrady činí 9% (271,4 ha), dále trvalé travní porosty zaujímají jen 4 % (113,94) a nejméně sadů je jen 1 % (35,36). Chmelnice a vinice se na území Kroměříže nevyskytují. Kroměříž má z hlediska klimatic-

kých a půdních podmínek ideální předpoklady pro zemědělství. Na území Kroměříže se nachází půdy největší kvality, typu černozemě a hnědozemě. V minulosti mělo zemědělství velký význam pro Kroměříž, v současnosti už převažuje průmysl a obchod. Celková výměra Kroměříže podle ČSÚ činí 5 097,52, z toho zemědělská půda zaujímá 3 109,72 ha, lesní půda činí 663 ha, vodní plochy 117,1 ha, zastavěné plochy 248,79 ha a ostatní plochy 958,91. (ČSÚ, ©2015)

Nejvýznamnějším producentem zemědělské prvovýroby živočišného původu je farma výkrmu prasat v Těšnovicích. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Ve městě sídlí Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, který navazuje na dlouholetou tradici zemědělství v Kroměříži. Jeho předchůdcem byl Výzkumný ústav obilnářský založený v roce 1951. Zabývá se především vědecko-výzkumnou činností, šlechtěním obilovin a poradenstvím v zemědělství. (Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, ©2015)

Graf 6 Rozložení zemědělské půdy v ha a procentech v roce 2013 (ČSÚ, ©2015)

6.6 Přírodní podmínky

6.6.1 Ovzduší

V současné době nepatří Kroměříž mezi místa znečištění vzduchu. Důležitým zdrojem pro znečištění ve městě jsou silniční motorová vozidla. V současnosti ale nejsou překročeny emisní limity. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.6.2 Voda

Městem protéká řeka Morava. Je to nejvýznamnější vodohospodářský tok ve městě. Město je ohroženo záplavami a jeho značná část spadá do záplavového území řeky Moravy. Pro

nivu Moravy byla stanovena chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) Kvartér řeky Moravy. Nejvíce bylo město postiženo záplavami v roce 1997, kdy se tehdy městem prohnala stoletá voda. Je tedy potřeba věnovat se stále účinnějším budování protipovodňové ochrany. Řeka Morava je oboustranně ohrazována. Hydrologicky patří do Povodí Moravy. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Dalšími významnými toky jsou Haná, Moštěnka a Malá Bečva. Všechny jsou vodohospodářské významné toky patřící do Povodí Moravy. Kotojedka je malý tok a nemá stavěno záplavové území. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Na území města se nacházejí 4 ochranná pásma vodních zdrojů. Jsou to OPVZ Kroměříž, OPVZ Kvasice, OPVZ Hulín a OPVZ Plešovec a Břestský les. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Vodní díla

Na území Kroměříže se nachází pouze Jez Kroměříž IV. kategorie. Jez Bělov IV. kategorie se sice nenachází na území města, ale jeho manipulace ovlivňuje i řeku Moravu. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Protipovodňová ochrana

V rámci protipovodňové ochrany je navržen kolem města systém ohrazování. Pro město je protipovodňová ochrana důležitá, protože značná část města leží v záplavové oblasti. Na Moravě, Moštěnce a Wolfově splávku jsou navrženy manipulační objekty, které řídí průtok vody městem. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.6.3 Půda a reliéf

Město Kroměříž bylo pravděpodobně založeno již v období Velké Moravy nad nivou řeky Moravy na okrajích Litenčické pahorkatiny, podobně jako později vzniklé místní části (dříve obce) Hradisko, Postoupky, Miňůvky a Vážany. Místní část Bílany byla založena na malém hrudu v nivě Moravy. Obce Kotojedy, Těšnovice a Trávník se nacházejí na severním okraji Chřibů v kontaktu s nivou Kotojedky a Moravy. Zlámanka se nachází již v Chřibech. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Mírně převládajícím půdním typem jsou nivní půdy rozšířené především v nivě Moravy a dále v nivách Kotojedky a Věžeckého potoka. Na území se dále nacházejí hnědozemě a černozemě, které jsou velmi kvalitní a zařazené do I. a II. třídy ochrany spolu s nivními půdami. Půdy nižší kvalit se nachází v členitějších částech Litenčické pahorkatiny (Barbo-

řina) a v okrajových částech blízkosti Chřibů (Těšnovice, Trávník, Zlámanka). (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.6.4 Odpady

Po celém městě jsou kompaktně rozloženy kontejnery pro tříděný odpad skla, plastů, papíru a odpad biologického původu z domácností. O svoz směšného komunálního odpadu nejen ve městě, ale i celém regionu, se stará firma Biopas, s. r. o. Kroměříž založená městem Kroměříž a rakouskou firmou Saubermacher. Zajišťuje kompletní služby v oblasti nakládání s odpady. Firma provozuje sběrný dvůr, který se nachází v části Zachar. (Biopas, ©2015)

6.6.5 Příroda

V Podzámecké zahradě se nachází mnoho druhů vzácných stromů a dřevin. Například platan javorolistý jehož stáří se odhaduje na 150 let a obvod kmene měří 510 centimetrů. Nachází se zde také vzácný liliovník tulipánokvětý. Kroměříž je bohatá na lužní lesy. Přírodní památka Stonáč se nachází v Bílanech a je bohatá na mnoho druhů vodní vegetace. Jihovýchodním směrem se rozkládá přírodní park Záhlinické rybníky. V Kotojedech stojí hloh jednosemenný starý asi 120 let s obvodem kmene 188 centimetrů. Mezi Kotojedy a Těšnovicemi se nachází přírodní památka les Obora. Další přírodní památkou je Rameno Moravy (Centrála cestovního ruchu Východní Morava, ©2000-2015)

6.6.6 Městská zeleň a parky

Městská zeleň a parky jsou důležité pro rekreaci a relaxování obyvatel a pro zlepšení a zkvalitnění životního prostředí obyvatel. Hlavními parky jsou Podzámecká a Květná zahrada, které jsou situované do centra města. Jejich rekreační hodnotu omezuje způsob využívání plynoucí z jejich historické hodnoty a také tím, že jsou chráněny jako součást světového kulturního dědictví. Ve městě tak chybí rekreační park s vloženými hřišti, sportovišti a jinými rekreačními plochami. Plochy, které by mohli vyhovovat novými parkům, jsou například ve Vážanech, u Hráze nebo v prostoru bývalé vojenské střelnice v Těšnovicích. (Územní plán města Kroměříže, 2004)

6.6.7 Hluk

Největším činitelem hluku je ve městě doprava, zejména silniční. Největší problém dělá přetížení silnice I/47 vedoucí od Kroměříže směrem na Hulín a prochází tak jediným mos-

tem v Kroměříži. Je důležité, aby se míra hluku ve městě hlídala, protože hluk má vliv na občany a životní prostředí. (Územní plán města Kroměříž, 2013).

6.7 Technická infrastruktura

Technická infrastruktura ve městě je původní a nebyla zatím nijak upravována, je proto v zájmu města aby byla udržovaná, protože zastaralé jak kanalizační, tak vodovodní nebo plynové potrubí nemusí stačit stále zvyšujícím se tlakům a požadavkům obyvatel na velký odběr vody nebo plynu a rostoucímu počtu přistěhovalých obyvatel. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.7.1 Zásobování vodou

Město je zásobováno ze skupinového vodovodu Kroměříž. Zdrojem vody jsou podzemní vody v prameništích:

- Podzámecká zahrada – vydatnost 35l/s
- Postoupky-Hradisko-Miňůvky – vydatnost 60l/s
- Břest – vydatnost 60l/s
- Hulín – vydatnost 75 l/s
- Břestský les – vydatnost 35 l/s
- Plešovec – vydatnost 25 l/s

Celková vydatnost vody činí 290 l/s. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Kroměříž

Voda je ze zdrojů, mimo vody z prameniště Břest, čerpána do úpravny vody. Z ní je voda dále čerpána do řídicího vodojemu Barbořina 17 000 m³. Tento vodojem je hlavní akumulací pro skupinový vodovod Kroměříž-Hulín. Procento napojení je 100 %. Přes rozvodnou síť města je napojena řada obcí, které jsou součástí skupinového vodovodu. (Územní plán města Kroměříže, 2004)

Vážany

Rozvodná vodovodní síť navazuje na vodovodní síť města Kroměříž a je tak jeho součástí. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Bílany

Z přírodního řadu Kroměříž-Hulín je provedena odbočka do Bílan s redukcí tlaku. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Drahlov

Z rozvodné sítě Kroměříž je veden přírodní řad pro obce Jarohněvice, Drahlov, Šelešovice. Na tento řad je napojena rozvodná síť Drahlova. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Miňůvky, Postoupky, Hradisko

Z vodojemu Barbořina je veden přírodní řad do Postoupek. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Kotojedy

Rozvodná síť vodovodu navazuje přímo na vodovod Kroměříže. V jižní části zástavby je čerpací stanice, která čerpá vodu do vodojemu Těšnovice a zásobuje tak tuto obec a dále obce Trávník a Bařice. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Těšnovice

Voda je přiváděna z rozvodné sítě Kroměříže přes čerpací stanici Kotojedy do zemního vodovodu Těšnovice. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Trávník

Z vodojemu Těšnovice je přivedena voda do vodojemu Trávník 100 m³, který zásobuje obec v jednom tlakovém pásmu. Z tohoto vodojemu je převeden propoj DN 200 na Kvasicko. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Zlámanka

Obec je napojena na skupinový vodovod Kvasicko. (Územní plán města Kroměříž)

Potrubí je zastaralé a bude tedy v budoucnu potřeba rekonstrukce vodovodních řádů. (Územní plán Kroměříž, 2004)

6.7.2 Kanalizace

Město má vybudovanou kanalizační síť převážně jednotného charakteru s čistírnou odpadních vod na levém břehu řeky Moravy. Kapacita ČOV je 66 250 EO. Do stokové sítě města a na ČOV jsou přes čerpací stanice zaústěny Kotojedy, odpadní vody z Vážan, přes čerpací

stanici Bílany odpadní vody z Bílan. Kanalizace i ČOV je v majetku VAK Kroměříž, a. s. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Jednotková síť odvádí odpadní vody z částí města, rozdělena je na povodí několika kmenových sběračů. Po odlehčení jsou odpadní vody vedeny na ČOV na levém břehu Moravy. U nových odlehčovacích objektů do Moravy jsou osazeny čerpací stanice pro případ vysoké hladiny vody v řece. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Bílany

V obci je provedena jednotná kanalizace. Odpadní vody jsou přečerpávány do kanalizačního sběrače v Kroměříži a dál na ČOV. Kanalizace je v majetku města Kroměříž. (Územní plán města Kroměříže, 2004)

Drahlov

V obci je vybudovaná kanalizace, vyústěná do místního vodoteče. (Územní plán města Kroměříže, 2004)

Postupky

Je zde jednotná kanalizace s vlastní mechanicko-biologickou čistírnou odpadních vod Kombiblok MČK. Součástí čistírny je přečerpací stanice dešťových vod. (Územní plán města Kroměříže, 2004)

Hradisko

V obci je vybudovaná jednotná kanalizace napojená přes kanalizační síť v Postoupkách na ČOV Postoupky. (Územní plán města Kroměříže, 2004)

Kotojedy

Je zde vybudovaná splašková kanalizace s přečerpací stanicí do sítě v Kroměříži. (Územní plán města Kroměříže, 2004)

Těšnovice

V obci dešťová kanalizace. Odpadní vody jsou zachycovány v jímkách a septicích, eventuálně přepadají do vodoteče. V současné době má velkovýkrma vepřů vybudované laguny na kejdu. (Územní plán města Kroměříže, 2004)

6.7.3 Zásobování plynem

Město je v celé zástavbě plynofikované. Téměř všechny kotelny jsou plynofikované. Z vysokých regulačních stanic jsou napájeny středotlaké regulační stanice ve městě. Rozvodní síť je středotlaká a nízkotlaká. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.7.4 Zásobování tepelnou energií

Ve městě je několik oblastí zásobených z CZT, do nichž dodávají teplo společnosti Techem, spol. s r. o. Praha a Správa majetku města Kroměříže. Zásobení individuálním vytápěním převažuje u většiny rodinných domků, s kotli na spalování zemního plynu, je řešeno převážně etážovým vytápěním nebo lokálními plynovými topidly. V 70. letech byl dotovaný systém vytápění elektrickou energií. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.7.5 Zásobení elektrickou energií

Celé území města je plně elektrifikováno. Výhradním distributorem elektrické energie je Jihomoravská energetika a. s. Rozmístění a kvalita vedení i transformačních stanic je dodatečná. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.7.6 Spoje

Územím prochází dálkové kabely v několika trasách. Jedná se o dálkové kabely Koryčany – Kroměříž, Kroměříž – Chropyně, Kroměříž – Chvalčov, Kroměříž – Kvasice, Kroměříž – Zdounky, Kroměříž – Vyškov, Kroměříž – Holešov, Kroměříž – Zlín, Kroměříž – Zlobice, Kroměříž – Hulín. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.8 Dopravní infrastruktura

6.8.1 Silniční doprava

Územím Kroměříže vede trasa plánové dálnice D1 Praha – Brno – Vyškov – Hulín - Lipník nad Bečvou. Prochází jí také silnice s nadměstským významem a to silnice č. I/47 Vyškov – Kroměříž – Hulín. Nejvíce vytíženější silnicí je č. III/36733, která tvoří hlavní průtah města a spojení s Hulínem. Je také jediným spojením města na jeho obou březích a je tak vedena po jediném mostě ve městě přes řeku Moravu. Dále jí prochází následující silnice:

- I/47: Vyškov – Přerov – Ostrava
- II/367: Prostějov – Kroměříž – Tlumačov

- II/432: Holešov – Kroměříž – Kyjov – Hodonín
- II/432: Holešov – Kroměříž – Kyjov – Hodonín
- III/34731: Hradisko – Měřůvky
- III/36731: Kroměříž – Věžky – Morkovice
- III/36734: Kotojedy – Vážany
- III/36735: Kotojedy – Velké Těšany – Sulimov
- III/36736: Těšnovice – Bařice
- III/36738: Sulimov – Lubná – Zlámanka
- III/43215: Kroměříž – Rataje – Zlámanka
- III/43215: Kroměříž – Rataje – Troubky
- III/4326: Kroměříž – Bílany
- III/4327: Kroměříž – Skaštice – Břest
- III/43220: Jarohněvice – Chřibsko – Babice. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Problémem ve městě jsou také parkovací plochy. Větší parkovací plocha, kterou mají obyvatelé k dispozici, je parkoviště podél zadního východu Podzámecké zahrady na ulici Tovačovského směrem k centru města. Je to také jediné parkoviště spolu s krytým parkovištěm u Sportcentra Paráda v blízkosti centra. Dále mají občané možnost využívat parkoviště u supermarketů a jednoho obchodního centra, krytého bazénu a u nemocnice.

6.8.2 Hromadná městská doprava

Hromadnou městskou dopravu zajišťuje ČSAD a Technické služby města Kroměříže. ČSAD zajišťuje také regionální dopravu. Hlavním uzlem hromadné dopravy zůstane autobusové nádraží na ul. Stoličkové. Zde je v současnosti 19 odjezdových stání. Všechny zastávky budou v budoucnu pravděpodobně zachovány. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.8.3 Železniční doprava

V současné době plní funkci doplňkovou v systému území, ale ve směru Kojetín – Hulín, je hodně využívána. Železniční nádraží je situováno v sousedství autobusového nádraží. Městem prochází dvě železniční tratě:

- trať č. 303 Kojetín – Kroměříž – Hulín – Valašské Meziříčí
- trať č. 305 Zborovice – Kroměříž.

Železniční trať v jihovýchodní části brání plynulému rozvoji, přesto by jí měla být věnována pozornost a trať na Zborovice lépe využita. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.8.4 Letecká doprava

V jihovýchodní části území je situováno cvičné sportovní letiště zařaditelné do kategorie vnitrostátního veřejného letiště s označením LKCK Zákon č. 49/1997 Sb. o civilním letectví. Ochranné pásmo vzletových a přistávacích drah je podle stanovení zákona $300 \times 1\,200$ m. Také je v areálu kroměřížské nemocnice umístěn heliport pro přistávání vrtulníků letecké záchranné služby. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.8.5 Lodní doprava

Územím města prochází plánovaná trasa průplavu Dunaj – Odra – Labe. Tento průplav je však ještě ve fázích příprav. Ve městě se nachází malé přístaviště lokálního významu a málo využívané. Navíc je nenápadné a téměř neudržované. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

6.8.6 Cyklistická doprava

Hlavními a oblíbenými trasami jsou stezky kolem řeky Moravy, podél silnice I/47 do Hulína a ve směru na sever s vazbou na silnici II/435 do Chropyně a další trasa je vedena přes centrum, po ulicích Tovačovského a 1. máje, na silnici II/432 ve směru Zdounky – Koryčany. Trasy jsou součástí regionálních cyklostezek a jsou doplněny sítí místních tras. Na západ ovšem chybí spojení prostřednictvím cyklotras. Obliba cyklostezek v současné době vzrůstá, je to dobrý způsob relaxace pro občany a pro některé také příjemný způsob dopravy, proto v budoucnosti město počítá s výstavbou nových cyklostezek a revitalizací stávajících. (Územní plán města Kroměříž, 2004)

Kroměříží vedou tyto cyklostezky:

- tzv. Moravská stezka č. 47 – Olomouc – Kroměříž – Uherské Hradiště – Hodonín
- č. 5012 – Kroměříž – Koryčany
- č. 5020 – Kroměříž – Kostelany
- č. 5033 – Kroměříž – Hustopeče nad Bečvou
- č. 5014 – Staré Město – Kroměříž, Trávník (cykloserver.cz, ©2007)

Jako propagace cestovního ruchu byla vydána cykloturistická mapa Kroměřížsko, ve které jsou vyznačeny tyto cyklotrasy:

- Rovinou okolo Kroměříže – trasa přes Kroměř, Plešovec, Chropyně, Skaštice, Břest, Němčice, Rymice, Holešov, Ludslavice, Kunovice, Záhlnice, Kroměříž v délce 47 km.
- Z Kroměříže na skok do Chřibů – Kroměříž, Jarohněvice, Drahlov, Zlámanka, Lubná, Vrbka, Tabarky, Kostelany, Bunč, Brdo, Bunč, Zdounky, Nětčice, Rataje, Kroměříž v délce 47,5 km
- Hostýnské vrchy pro náročnější: Holešov, Jankovice, Brusné, Rusava, Hostýn, Skalný, Tesák, Rajnochovice, Troják, Košaríška, Hadovna, Holešov v délce 59 km. (m-ARK, 2009)

6.9 Sociální prostředí

6.9.1 Školství

Tabulka 15 Počet školských zařízení v okresních městech Zlínského kraje k roku 2013 (ČSÚ, ©2015)

Typ školy		Kroměříž	Uh. Hradiště	Vsetín	Zlín
MŠ		11	5	11	27
ZŠ - nižší stupeň		1	2	0	0
ZŠ - vyšší stupeň		8	7	7	17
střední školy	gymnázia	2	1	2	2
	střední odborné a praktické školy	8	5	4	9
	učiliště	2	4	2	3
	nástavbové studia	3	3	1	4
základní umělecká škola		2	2	1	4
konzervatoře		1	0	0	0
vyšší odborná škola		3	1	1	3
vysoká škola		0	0	0	1
jazyková škola		3	1	0	1
celkem		44	31	29	71

Z tabulky 13 vyplývá, že skoro 30 000 město se může pochlubit velkým počtem škol k malému počtu obyvatel. Největší zastoupení mají mateřské školky. Stejným počtem jsou zastoupeny jak základní školy vyššího stupně, tak střední odborné školy. Kroměříž jako jediné město ve Zlínském kraji má i konzervatoř. Město Kroměříž je po Zlíně druhým největším městem s počtem škol v kraji. Co však městu chybí je přítomnost vysoké školy.

Kroměříž si udržuje dlouholetou tradici vzdělanosti a zakládání škol. Už církevní představitelé zde v minulosti zřizovali vzdělanostní centra (piaristické gymnázium, z arcibiskupské kapely později vznikla konzervatoř, knihovna). Školství je velkou předností města. Snaha města je udržet vzdělanost na dobré úrovni, aby označení „Hanácké Athény“ neztratilo nic na svém významu ani dnes. Zajímavé, že nejvíce je škol středních, než třeba základních a mateřských. ZŠ je zde 9, z nich 1 je církevní. Studenti si mohou vybrat z velké škály oborů na 15 středních školách. Sídli zde Arcibiskupské gymnázium, Gymnázium Kroměříž, Konzervatoř P. J. Vejvanovského Kroměříž, Střední školu hotelovou a služeb, Vyšší odbornou školu potravinářskou a mlékárenskou, Obchodní akademii Kroměříž, Centrum odborné přípravy technické Kroměříž, Střední školu podnikatelskou a vyšší odbornou školu, Střední zdravotnickou školu Kroměříž, Tauferovu střední školu veterinární Kroměříž, Střední a vyšší odbornou školu pedagogickou a sociální. Své detašované pracoviště zde má z vysokých škol Fakulta technologická Univerzity Tomáše Bati a Evropský polytechnický institut s. r. o. (atlasskolstvi.cz, © 2012-2015)

Tabulka 16 Počty žáků v okresních městech Zlínského kraje ve školním roce 2014/2015 (zkola.cz, ©2003-2012)

Školy	Kroměříž	Uh. Hradiště	Vsetín	Zlín	Zlínský kraj celkem
MŠ	2 455	3 337	2 251	3 378	20 295
ZŠ	2 795	2 429	2 338	6 575	47 985
SŠ	3 934	3 388	2 438	5 306	24 662
celkem	9 184	9 154	7 027	15 259	92 942

Počet žáků v tabulce 14 jen dokazuje postavení školství ve městě. V tak malém městě se pohybuje přes školní rok kolem 9 000 žáků, což je přes 30 % celkového počtu obyvatel města. Po hlavním krajském městě se tak v Kroměříži pohybuje nejvíce žáků.

6.9.2 Zdravotnická zařízení

Instituce zdravotnického zařízení využívají i občané celého okresu, proto je důležité dostatečně rozšiřovat nabídku zdravotnických zařízení a kvalitu služeb. Zdravotnické služby zajišťuje Kroměřížská nemocnice, a. s. s 18 specializovanými odděleními, Psychiatrická léčebna Kroměříž s 21 specializovanými odděleními a Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje. (Město Kroměříž, ©2015e)

Tabulka 17 Přehled zdravotnických zařízení ve městech Zlínského kraje
k 31. 12. 2014 (ČSÚ, ©2015)

Zdravotnická zařízení	Kroměříž	Uh. Hradiště	Vsetín	Zlín
Nemocnice	1	1	1	2
Ambulantní zařízení	0	1	1	1
Léčebné ústavy	1	0	0	0
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	0	1	1
Ordinace praktického lékaře pro dospělé	16	14	14	47
Ordinace praktického lékaře pro děti	5	6	5	15
Ordinace praktického lékaře - stomatologa	26	27	20	71
Ordinace lékaře specialisty	43	45	34	85
Ostatní samostatná zařízení	38	19	18	74
Zařízení lékařské péče	17	15	8	31
Pracoviště záchranné služby	2	1	3	1
Transfuzní stanice	1	1	0	2

Po zdravotnické stránce je město dobře vybaveno. Co městu jen chybí je zařízení ambulantního typu. Ve městě ordinuje dostatek specialistů, zubařů a praktických lékařů. V porovnání s ostatními městy se ve vybavenosti zdravotnických služeb neliší. Logicky nejvíce zdravotnických zařízení má Zlín.

6.9.3 Sociální zařízení

Tabulka 18 Přehled sociálních zařízení ve městech Zlínského kraje k roku 2014

(ČSÚ, ©2015; Portál MPSV, ©2002-2015)

Vybrané sociální služby	Kroměříž	Uh. Hradiště	Vsetín	Zlín
Denní stacionáře	1	1	5	3
Domovy pro osoby se zdrav. postižením	1	0	0	0
Domovy pro seniory	4	1	1	3
Domovy se zvláštním režimem	1	0	1	4
Azylové domy	2	2	2	2
Nízkoprahová denní centra	1	1	3	1
Noclehárny	1	0	0	1
Sociální poradny	4	2	4	10
Domy s pečovatelskou službou	8	2	4	6

Město má dostatek sociálních zařízení a stále pokračuje ve vybudování nových sociálních center. Stejně jako v krajském městě je i zde noclehárna. Má nejvíce domů s pečovatelskou službou a domovů důchodců z okresních měst. Jako jediné okresní město pak má domov pro osoby se zdravotním postižením.

Většinu sociálních zařízení spravuje Sociální služba města Kroměříž, p. o. Spravuje všechny domovy pro seniory U Kašny, U Moravy, Domov pro seniory Vážany a domovy pro osoby trpící Alzheimerovou chorobou a jinými typy demence, domov pro osoby se zdravotním postižením Barborka a domov se zvláštním režimem Strom života. (Sociální služby města Kroměříž, ©2015)

Astras, o. p. s.

Další organizací, která zajišťuje sociální služby ve městě je Astras, o.p.s. Tato organizace pomáhá hlavně lidem, kteří se ocitli bez přístřeší. Spravuje Azylový dům pro muže, Nízkoprahové denní centrum Adam pro muže i ženy a noclehárnu pro muže. Poskytuje také poradenské služby lidem, kteří se ocitli bez doma a střechy nad hlavou. Pomáhá těmto lidem při hledání práce, registraci na Úřadu práce, s vyřizováním dokladů, při komunikaci s úřady, při tvorbě motivačních dopisů, životopisů a průvodních dopisů a zprostředkovává informace týkající se dalších způsobů hledání práce a kontaktů se zaměstnavateli. (Astras, o. p. s., ©2015)

Pečovatelská služba Kroměříž, o. p. s.

Poskytuje služby klientům se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení nebo rodinám s trojčaty a víceročaty. Závazkem organizace je pomáhat a pečovat. Své služby zajišťuje jak terénním, tak ambulantním způsobem. Pečovatelky poskytují klientům péči v domácím prostředí. Úkony osobní hygieny mohou být vykonávány i ve středisku osobní hygieny na Nitranské ulici v Kroměříži. Jejím heslem je pomáhat a chránit. Pečovatelská služba pomáhá klientům při úkonech osobní hygieny, při zvládnutí úkonů péče o vlastní osobu (podávání léků, jídla, oblékání). Dále organizace pomáhá při chodu domácnosti (nákupy, úklid, praní), poskytuje základní sociální poradenství, zajišťuje koupání nebo sprchování klientů ve středisku hygieny na Nitranské ulici v Kroměříži, zajišťuje dovoz obědů a další služby. (Pečovatelská služba Kroměříž, o. p. s., ©2008-2015)

Oblastní charita Kroměříž

Oblastní charita Kroměříž je církevní právnická osoba s vlastní právní subjektivitou. Jejím posláním je praktická a konkrétní pomoc potřebným, kteří se nacházejí v tělesné, duševní, sociální nebo duchovní nouzi. Poskytuje 9 sociálních služeb a 1 ošetrovatelskou službu. Eviduje kolem 120 zaměstnanců. Spravuje Sociální poradnu, Azylové ubytování pro matky s dětmi, Charitní ošetrovatelskou službu, Charitní pečovatelskou službu, Osobní asistence, Kontaktní centrum Plus, Charitní dům pokojného stáří v Cetechovicích a Sociální rehabilitace ZAHRADA. Kontaktní centrum PLUS je jediným nízkoprahovým zařízením v okrese Kroměříž zabývajícím se protidrogovou prevencí a nabízející své služby drogově závislým. V rámci zařízení probíhají 2 projekty. Jedním je Kontaktní a poradenské centrum Plus jako služba ambulantního typu a druhým je Terénní program PLUS, který nabízí služby formou terénní práce. Ta probíhá nejen v Kroměříži, ale také v Holešově, Bystřici pod Hostýnem, Chropyni, Hulíně, Morkovicích a v okolí těchto lokalit. (Oblastní charita Kroměříž, ©2014)

6.9.4 Neziskové organizace

Neziskových organizací působí v Kroměříži celá řada. Zde je jen výčet některých:

- Charita oblast Kroměříž
- Český svaz chovatelů

- D-Music
- Dance power
- Divadelní spolek Kroměříž
- Česká křesťanská akademie
- Galerie Orlovna města Kroměříže
- Jezdecký klub Haná
- Junák – svaz skautů a skautek ČR, Okresní rada Kroměříž
- Klub dárců krve Kroměřížska
- Klub UNESCO Kroměříž
- Městské centrum Klubíčko, o. s,
- Moravští madrigalisté. (Město Kroměříž, ©2015f)

6.9.5 Volnočasové aktivity a městská sportoviště

V současnosti se občanům nabízejí následující sportovní zařízení: krytý bazén, koupaliště Bajda a fotbalový stadion, zimní stadion a sportovní hala Slávia. (Město Kroměříž, ©2015g) Tyto sportoviště by ale podle mého potřebovaly v současnosti větší rekonstrukci vybavení a hlavně vnitřních prostor, aby se vyrovnaly modernějším sportovním centrům. Také nabízí pro občany málo akcí. Koupaliště a krytý bazén navíc disponuje malou kapacitou vzhledem k počtu obyvatel.

Dům kultury – příspěvková organizace

Dům kultury je příspěvkovou organizací založenou Městem Kroměříž. Zajišťuje kulturní činnost a udržování kulturních tradic. Je pořadatelem, koordinátorem a organizátorem kulturních akcí, divadelních představení, koncertů, výstav a odborných kurzů. Nabízí návštěvníkům filmové projekce v kině Nadsklepí i v Domě kultury, divadelní předplatné, divadelní představení, koncerty, zábavné pořady, výchovné pořady pro žáky a studenty, taneční kurzy pro mládež a dospělé, pohybové a jazykové kurzy a přednášky. (Dům kultury, ©2015a)

Knihovna Kroměřížska

Knihovna nejen že zprostředkuje výpůjčky knih, ale také pořádá přednášky, semináře, workshopy pro profesionální pracovníky, neziskový sektor i širokou veřejnost. Dlouhodobou aktivitou, kterou zajišťuje je vzdělávání dospělých a seniorů. Pořádá např. kurzy biblioterapie, akademii a univerzitu III. věku, počítačové kurzy a jiné akce. V informačním centru lze využít veřejný internet a studovat bohatý fond regionální literatury. Návštěvníci

mají možnost využít čítárny nebo hudebního oddělení, kde si mohou půjčit hudební nosiče s různými druhy hudebních žánrů, mluveného slova nebo jiné zvukové média. (Knihovna Kroměřížska, ©2006-2009)

Klub Starý pivovar

Památkově chráněná budova byla postavena koncem 16. století majiteli kroměřížských šenkovníků domů, kteří v těchto prostorách vybudovali pivovar. Prostory Starého pivovaru spravuje Dům kultury. Divadelní sál přímo vybízí k pořádání divadelních představení, koncertů a literárních pásem. Několikrát do roka se zde konají výstavy a soutěže amatérských filmařů. Komorní prostředí objektu je vhodné pro pořádání kongresů, seminářů, školení i komerčních prezentačních akcí. Zařízení lze využít i pro soukromé oslavy. K využití jsou také dvě menší klubovny za jevištěm v prvním patře. (Dům kultury, ©2015b)
<http://www.dk-kromeriz.cz/24802-stary-pivovar>

Občanské sdružení SPEKTRUM (Klíče pro život)

Občanské sdružení SPEKTRUM (Klíče pro život) preventivních programů pro děti a mládež sídlí v Kroměříži a bylo založeno v roce 1999. Mezi jeho hlavní aktivity patří podpora rozvoje dobrovolnictví v regionu. Dobrovolnické centrum realizuje několik dobrovolnických programů: Program Pět P, Dobrovolníci v nemocnici, Dobrovolníci z řad nezaměstnaných, Program pro seniory. Program Pět P spočívá v pravidelném setkávání a trávení volného času dobrovolníka a dítěte. Hlavním cílem programu Dobrovolníci v nemoci, je přispět ke zlepšení psychosociálních podmínek malých i velkých pacientů při pobytu v nemocnici. Program pro seniory pomáhá k překonání samoty starých lidí a jejich zapojení do aktivního života. (Občanské sdružení SPEKTRUM – Klíče pro život, ©2015)

Středisko volného času Šipka

Středisko volného času Šipka je školským výchovným zařízením pro výchovu mimo vyučování. Jeho poslání spočívá v naplňování volného času dětí a mládeže i dospělých, především však ve výchově k užitečnému trávení volného času. Výchovně vzdělávací a rekreační funkci naplňuje širokou škálou zájmových činností. SVČ spolupracuje i s ohroženými sociálními skupinami (integrace handicapovaných osob, zapojení dětí z dětských domovů, spolupráce s azylovými domy, atd.). Plní úkol v sociální a protidrogové prevenci. Podílí se na prevenci kriminality, která úzce souvisí s prevencí sociálně patologických jevů. (Šipka - středisko pro volný čas dětí Kroměříž, ©2015)

V Kroměříži je jen jedno středisko volného času pro děti a mládež. V porovnání se Vsetínem, Uherským Hradištěm a Zlínem je na tom nejhůře. Zlín má 10 SVČ, Uherské Hradiště 6 a Vsetín 3. (ČSÚ, ©2015)

6.9.6 Kriminalita

Tabulka 19 Celková kriminalita ve Zlínském kraji v letech 2006-2013 dle Bezpečnostní analýzy ZK (Zlínský kraj, ©2015)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kroměříž	1 648	1 978	1 734	1 851	1 666	1 740	1 658	1 685
Uh. Hradiště	2 135	2 259	2 317	2 352	2 160	2 003	1 976	2 002
Vsetín	2 595	2 863	3 008	2 638	2 656	2 560	2 470	2 574
Zlín	3 502	3 777	3 336	3 203	2 948	2 924	2 783	2 936
ZK celkem	9 880	10 877	10 395	10 044	9 430	9 227	8 887	9 197

Z tabulky lze pozorovat spíše klesající počet případů kriminality, až na pár výkyvů. Co se týká okresů, jsou si celkem vyrovnané s přihlédnutím k počtu obyvatel v okresech. Nejvíce případů řeší ve zlínském okrese, což je vzhledem nejvyššímu počtu obyvatel logické. V kroměřížském okrese se pak počet případů obvykle pohybuje kolem dvou tisíc. Kriminalita v tomto okrese má klesající charakter až na roky 2007, 2009 a v 2013, kdy byl nárůst oproti předcházejícímu roku zvýšen jen o 27 případů. Z celorepublikového srovnání krajů uvedeného v Bezpečnostní analýze ZK je však, co se týče kriminality přepočtené na 10 000 obyvatel, na tom Zlínský kraj nejlépe a umístil se na posledním místě. (Zlínský kraj, ©2015)

6.10 Cestovní ruch a kultura

V oblasti cestovního ruchu má Kroměříž co nabídnout. Hlavní zájem turistů směřuje na kroměřížské zahrady a kroměřížský zámek. Pro svou krásu byly zapsány na seznamy kulturních památek zvláštního významu UNESCO. Je to město umění a kultury.

6.10.1 Památky a atraktivity

Arcibiskupský zámek

Je dominantou nejen Velkého náměstí, ale celého historického jádra. Jeho historie je nerozlučně spjata s olomouckými arcibiskupy, kterým sloužila jako jejich sídlo. Významným místem v zámku je obrazárna s největším skvostem, obrazem Tiziana Marsyas a Apollon.

Největší a nejkrásnější místností je Sněmovní sál. Zámecká knihovna obsahuje na 88 tisíc svazků a hudební archiv více než 6 000 barokních skladeb. (Město Kroměříž, ©2015h)

Podzámecká zahrada

Bývala to původně zahrada užitková. Rozkládá se na 64 hektarech. Dnešní dochovalá podoba je z 19. století vytvořená podle tehdejšího populárního anglického stylu s vodním systémem a botanickými zajímavostmi a je zde i malý zvířecí koutek. (Město Kroměříž, ©2015h)

Květná zahrada

Původně byla vystavěna jako italská zahrada. Její dominantou je kolonáda dlouhá 244 m. Nalezneme zde také Tropický skleník. Druhou dominantou je Rotunda postavená v letech 1667-8. Je výjimečná svým architektonickým stylem, květinovou výzdobou a řadou dalších vzácných dřevin. (Město Kroměříž, ©2015h)

Kostel sv. Jana Křtitele

Původní románský kostel s prvky gotiky. Jeho dnešní barokní podoba vychází ze vzoru vídeňských a pražských barokních chrámů. Vynikající interiér je prací předních umělců z Moravy a Rakouska. (Město Kroměříž, ©2015h)

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Nechal ho postavit biskup Bruno ze Schauenburku v roce 1247. Po obsazení města Švédy byl vypálen. Obnovy se dočkal roku 1724. Interiér je barokní. Po přestavbách je původní jen jádro věže. (Město Kroměříž, ©2015h)

Kostel sv. Mořice

Původní gotický kostel sv. Mořice založil biskup Bruno ze Schauenburku. V době husitských válek byl poničen. Po požáru byl přestavěn do dnešní podoby novogotické podoby. (Město Kroměříž, ©2015h)

Biskupská mincovna

Je poslední dochovanou mincovnou na Moravě. První zlatá mince zde byla vyražena v roce 1669. Rekonstruovaná budova byla otevřena v roce 1998 a v současnosti se v ní nachází stálá expozice mincovnictví. (Město Kroměříž, ©2015h)

6.10.2 Kulturní zařízení

Hlavní kulturní zařízení, které se ve městě nacházejí, jsou:

- Dům kultury
- Knihovna Kroměřížska
- Expozice Karla Kryla
- Muzeum Kroměřížska
- Kino Nadsklepí. (Město Kroměříž, ©2015ch)

6.10.3 Ubytovací zařízení

Tabulka 20 Počet ubytovacích zařízení ve srovnání s okresními městy ZK v roce 2014 (Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, ©2000-2015b)

Typ ubytovacího zařízení	Kroměříž	Uh. Hradiš- tě	Vsetín	Zlín
Hotely	6	9	9	12
Penziony	14	8	3	15
Chaty	0	0	0	0
Kempy	2	1	0	0
Ubytování v soukromí	7	7	0	13
Ubytovny	9	7	0	7
Hostel	1	0	0	1

V současnosti se nachází ve městě několik penzionů a čtyř nebo tří hvězdičkových hotelů. Návštěvníci si mohou vybrat např. Hotel Bouček, Hotel Hvězda, Hotel La Fresca, Hotel Octárna, Hotel Purkmistr nebo Hotel U Zlatého kohouta. (Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, ©2000-2015b). Počet hotelů by se mohl rozšířit vzhledem k počtu hostů, kteří sem zavítají a také proto, že může turistům nabídnout více než jednodenní výlety. Chybí jí ovšem více levnějšího ubytování jako jsou kempy, chatky a také pětihvězdičkové hotely. V porovnání s krajem může nabídnout hodně středního až levnějšího typy ubytování jako penziony, kempy, ubytovny a hostel. Co se týče počtu hotelů, má jich město nejméně v celém kraji.

Tabulka 21 Počet pokojů a lůžek ve městech Zlínského kraje v roce 2014
(ČSÚ, ©2015)

	Počet pokojů v ubytovacím zařízení	Počet lůžek v ubytovacím zaří- zení
Kroměříž	571	1555
Zlín	1 112	2 267
Vsetín	230	576
Uh. Hradiště	378	795
Zlínský kraj	10 058	25 767

Tabulka 19 ukazuje kolik pokojů a lůžek disponuje Zlínský kraj a jeho největší města. Z hlediska kapacity je na tom po Zlínu nejlépe. I tak je ale počet lůžek i pokojů malý. Počet pokojů v Kroměříži tvoří asi jen 5 % celkového počtu pokojů ve Zlínském kraji. Navíc celkový počet pokojů ve 4 hvězdičkových hotelích v Kroměříži je pouze 82 a počet lůžek v hotelích stejné kategorie je jen 176. (ČSÚ, ©2015)

Tabulka 22 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011 (ČSÚ, ©2015)

	Počet příjezdů hostů	Počet příjez- dů hostů z ČR	Průměrný počet přeno- cování
Okres	58 374	50 881	2,3
Kroměříž	15 524	11 238	1,9

Tabulka ukazuje návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011. Jak je z ní vidět počet hostů, kteří se ubytovali v Kroměříži, bylo pouze 15 524, navíc drtivá většina, tj. 72%, přijela z ČR. Pokud se podíváme na celkový počet hostů v okrese, Kroměříž z nich zaujímala 26 %. Ovšem počet přenocování není nijak výrazný. Kroměříž tvořila jen 21 %. Důvod proč málo turistů přenocuje v Kroměříži, může být například málo hotelů a penzionů, které jsou ve městě. Navíc mají ještě malou kapacitu. Turisté zde přespávají max. tak na 1 až 2 noci, podobně jako v celém okrese.

6.10.4 Pravidelné festivaly a akce

- Dožínky Zlínského kraje 2014
- Výstaviště Floria – výstavy Jaro, Léto, Podzim, Zima
- Mezinárodní festival vojenských hudeb
- Draci v Podzámce (Město Kroměříž, ©2015k)

6.10.5 Atraktivní místa v okolí Kroměříže

Okolí Kroměříže může nabídnout jak zajímavé kulturní, technické i přírodní zajímavosti. V městečku Chropyni se nachází zámek s pěkným Ječmínkovým sálem. Jak název sálu napovídá, toto město je dějištěm známé legendy o králi Ječmínkovi. Kolem zámku se nachází národní přírodní památka Chropyšský rybník. (Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, © 2000 – 2015a)

Dále například láká návštěvníky krásná příroda v nedalekém pohoří Chřibů, kde se nachází zřícenina hradu Cimburk, zajímavé skalní lokality, rozhledna Brdo a další přírodní zajímavosti. V podhůří Chřibů se nachází vzácný barokní hřbitov ve Střílkách. Tento hřbitov má cennou sochařskou výzdobu a v roce 2010 byl vyhlášen národní kulturní památkou. Doporučit lze také návštěvu Věžek, kde se konají známé zahrádkářské výstavy. Další cennou přírodní lokalitou jsou Záhlinické rybníky, které byly vyhlášeny jako přírodní park a jsou významnou tahovou zastávkou stěhovavého ptactva. (Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, © 2000-2015a)

Zajímavou technickou památkou je větrný mlýn z roku 1830 poblíž obce Velké Těšany, který sloužil svému účelu až do roku 1942 a byl také vyhlášen kulturní památkou ČR. V Morkovicích-Slížanech je od roku 2010 nově otevřeno muzeum košíkářství. Navazuje tak na dlouho tradici tohoto řemesla v Morkovicích. Morkovice jsou v posledních letech dynamicky se rozvíjejícím městečkem s asi 3 000 obyvateli a v obci je zachovalý i středověký pranýř. (Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, © 2000 – 2015a)

6.11 Rozpočet obce

Tabulka 23 Čerpání výdajů v daných oblastech za rok 2015 (Město Kroměříž, ©2015i)

Čerpání výdajů v oblastech	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutečné čerpání	Celkem čerpáno z rozpočtu v %
Veřejná správa	124 431	138 373,88	32 729,55	23,65
Životní prostředí	109 090	107 066,05	20 580,32	19,22
Komunální služby	51 165	51 291,95	8 222,64	16,03
Sociální služby	9 869	36 660,00	23 097,96	63,01
Kultura	34 256	34 505,50	9 098,63	26,37
Školství	35 611	31 946	10 108,84	31,64
Doprava	30 897	30 879	7 338,85	23,77
Tělovýchova a zájmová činnost	23 230	26 406,70	7 195,94	27,25
Bezpečnost a veřejný pořádek	20 300	20 714,92	5 243,19	25,31
Bydlení	7 614	1 910	421,63	22,07
Průmysl a stavebnictví	1 637	407	209,34	12,32
Zdravotnictví	264	172	68,67	16,87
Zemědělství	160	93	10,55	6,15
Celkem	446 506	93	1,53	1,64

Následující tabulka nám ukazuje dosavadní průběh čerpání výdajů z rozpočtu na tento rok. Nejvíce se čerpalo na oblast veřejné správy, dále životní prostředí, komunální služby, sociální služby, poté na kulturu a školství.

Tabulka 24 Rozpočet města v letech 2009-2015 (Město Kroměříž, ©2015j)

Rok	Celkový rozpočet města Kroměříže	Schodek rozpočtu	Investiční výdaje celkem v Kč	Podíl celkových investic na rozpočtu města v %	Výše investic realizovaných prostřednictvím dotace v Kč	Podíl dotace na celkových investičních výdajích v %
2015	488 448 000	3 397 000	101 134 000	20,71	6 289 000	6,81
2014	520 965 000	-12 573 000	138 832 000	26,64	80 125 000	57,71
2013	379 734 000	19 393 000	32 614 000	8,3	2 746 000	8,42
2012	394 258 000	3 065 000	58 994 000	14,96	12 533 000	21,24
2011	606 236 000	30 725 000	50 684 000	8,59	29 792 000	58,77
2010	639 641 000	32 716 000	55 561 000	8,68	43 350 000	78,02
2009	677 179 000	-1 058 000	108 190 000	15,98	48 414 000	44,74

Celkový rozpočet města se v letech 2015-2009 pohyboval mezi téměř 500 000 000 až 680 000 000 Kč. Schodek mělo město jen v letech 2014 a 2009, jinak byl rozpočet přebytkový. Podíl celkových investic na rozpočtu se pohyboval mezi 8 – 27 % a podíl investic na celkových investičních výdajích byl v některých letech výraznějším v některých naopak ne.

6.12 Obec ve vnějších vztazích

6.12.1 Partnerská města

Kroměříž uzavřela partnerství s městy Chateaudun (Francie), Nitra (Slovensko), Krems an der Donau (Rakousko), Piekary Slaskie (Polsko), Ramnicu Valcea (Rumunsko). Dalo by se říct, že dosavadní spolupráce s partnerskými městy je velmi úspěšná. Město se snaží o utužení kontaktů v rámci zvaní návštěv do Kroměříže, pořádání akcí a spolupráci v oblasti kultury. (Město Kroměříž ©2015j)

6.12.2 Mikroregion Kroměřížsko

Vznikl v roce 2002. Předmětem činnosti je společné plnění úkolů v oblasti kultury, školství, cestovního ruchu a jiných. Členy jsou Bařice-Velké Těšany, Bezměrov, Jarohněvice, Kroměříž, Šelešovice, Lubná, Lutopecny, Rataje, Skastice, Střížovice, Zlobice. (risy.cz, ©2012-2014)

6.13 Veřejná správa

Volenými orgány města je starosta, rada města a zastupitelstvo města. Starostou Kroměříže je pan Mgr. Jaroslav Němec. Rada města má 9 členů. Zastupitelstvo má 27 členů. (Město Kroměříž, © 2015)

Kroměříž má komise bytové, pro prevenci kriminality, pro výchovu, celoživotní vzdělání a rodinu, kulturní a společenskou, povodňovou, sociální, zdravotní pro zaměstnanost, sportovní, pro dopravu, pro cestovní ruch, pro životní prostředí, komise státní památkové péče obce s rozšířenou působností a komise pro nakládání s majetkem města. (Město Kroměříž, © 2015)

Výbory má pro regeneraci MPR a rozvoj města, kontrolní výbor, finanční výbor, osadní výbor – Bílany, osadní výbor – Drahlov, osadní výbor – Hradisko, osadní výbor - Kotojedy, osadní výbor – Postoupky, osadní výbor – Těšnovice, osadní výbor – Trávník, osadní výbor – Vážany, osadní výbor – Zlámanka, výbor pro územní plánování. (Město Kroměříž, © 2015)

Městský úřad sestává z vedení města, tiskové mluvčí, kanceláře úřadu, odboru občansko-správních agend, stavební úřad, finanční, odbor Obecní živnostenský úřad, služeb, životního prostředí, odbor školství a sociální péče, rozvoje města, interního auditu a vnitřní kontroly, odbor kultury a cestovního ruchu, architekta města a samostatnou jednotkou je městská police. (Město Kroměříž, © 2015)

7 SWOT ANALÝZA

7.1 Silné stránky

Silnými stránkami jsou:

- kulturní bohatství
- atraktivní místa a památky
- atmosféra města
- aktivní partnerství na obou stranách partnerských měst
- nízká kriminalita
- dobrá dopravní dostupnost
- velký počet zvláště středních škol a rozvinuté školství
- poloha ve středu Moravy – blízkost krajských měst Olomouc, Zlín, Brno
- rozvinuté sociální služby
- rostoucí počet přistěhovalých obyvatel
- významné církevní památky
- v povědomí lidí jako město památek, kultury, klidu

7.2 Slabé stránky

- stárnutí populace
- jediný most přes Moravu
- vysoká nezaměstnanost
- část území ležící v záplavové oblasti
- málo velkých kulturních akcí
- nedostatek cyklostezek
- málo zařízení pro volnočasové aktivity
- nedostatek parkovacích ploch
- nedostatek zeleně a ploch určených k rekreaci, nedostatek parků, volně přístupných hřišť atd.
- chybí více hotelů nebo ubytoven
- stárnutí sídlišť

7.3 Příležitosti

- rozšíření ubytovacích kapacit
- rostoucí zájem o zdravý životní styl
- propojení atraktivit v regionu
- regionální spolupráce
- spolupráce partnerských měst
- příliv vysokoškolských studentů a sídlo vysoké školy
- podpora rekvalifikačních programů
- vybudování průmyslové zóny a příliv investorů
- finanční prostředky ze strukturálních fondů
- rozšíření říční dopravy Bařův kanál
- oprava a zviditelnění přístaviště
- revitalizace starých zemědělských a vojenských areálů

7.4 Hrozby

- mladí absolventi odcházejí do jiných regionů
- hospodářská krize
- povodně
- zvyšování nezaměstnanosti
- stárnutí infrastruktury ve městě
- průmyslová zóna v Holešově a přesun výroby tam
- zánik současných podniků průmyslové výroby

8 VIZE MĚSTA

Kroměříž bude

- místem pro kvalitní, bezpečný a zdravý život a bude vytvářet občanům příznivé podmínky pro život
- rozvíjet možnosti rekreace a volného času pro své občany
- bude historickým městem, které bude lákat návštěvníky
- městem lákavým pro podnikání a investory a bude se snažit o vytváření nových pracovních míst

8.1 Strategické cíle

Strategické cíle vychází ze závěrů ze socioekonomické analýzy a závěrů SWOT analýzy. Při zpracování projektové části jsem čerpala jak z těchto analýz, tak z informací z internetu, ze strategických dokumentů města Kroměříže, územního plánu. Dále jsem projekty a jejich financování konzultovala s lidmi, kteří mají zkušenosti v obecních záležitostech.

8.1.1 Cíl 1: Rozvoj města

V socioekonomické analýze vyšlo najevo, že technická a dopravní infrastruktura je ve špatném stavu a některé části rozvodů by potřebovaly opravu. Také se v Kroměříži nachází málo parkovacích míst. Město bude nadále pokračovat ve výstavbě cyklostezek, které jsou teď populární a je to dobrý způsob dopravy a pro někoho relaxace. K celkovému lepšímu rozvoji města by přispělo i vytvoření kvalitních podmínek pro bydlení ve městě ať už opravou sídlišť nebo hledáním nových ploch určených k výstavbě obytných domů. Také se město bude chtít do budoucna snažit o zlepšení životního prostředí, aby se obyvatelé a hosté ve městě cítili dobře.

Priority č. 1: Dopravní a technická infrastruktura

Opatření:

- zajištění bezpečnosti silničního provozu
- budování parkovacích ploch
- podpora budování cyklotras
- oprava vodovodního a plynového potrubí

Priority č. 2: Podnikání a bydlení*Opatření*

- rekonstrukce sídlišť
- menší průmyslová zóna
- přilákání investorů a podnikatelů
- vytvoření nových ploch pro bydlení

Priorita č. 3: Životní prostředí*Opatření*

- výsadba zeleně ve městě
- regenerace stávající zeleně
- protipovodňová ochrana
-

8.1.2 Cíl 2: Cestovní ruch a kultura

Kroměříž má velký potenciál v cestovním ruchu, který je v některých oblastech nevyužitý např. lepší propagace a celkové zviditelnění města. Jsou zde nejen krásné památky, ale také okolní příroda hlavně v blízkosti Chřibů anebo nalákání turistů na sakrální památky. Dále také by bylo dobré uspořádat v budoucnu více akcí, které by nalákaly širokou veřejnost. Jak v oblasti kultury, tak cestovního ruchu se jeví jako ideální způsob navazování a udržování intenzivních styků s partnerskými městy nebo obcemi v blízkém okolí města.

Priority č. 1: Podpora cestovního ruchu*Opatření:*

- spolupráce s partnerskými městy
- jednotná propagační struktura
- více využívat mediální prostředky – např. televizní spoty, tisk, aj.
- spolupráce na propagaci s lokálními městy – např. Olomoucí
- rozvoj infrastruktury – např. pomocí kempů, cyklotras

Priorita č. 2: Podpora rozvoje kultury*Opatření:*

- podpora a zviditelnění kulturních akcí
- zkvalitnění služeb

Priorita č. 3: Podpora partnerství*Opatření:*

- intenzivnější spolupráce mezi zahraničními partnery
- udržení dosavadní komunikace mezi partnerskými městy
- vytvoření nových partnerství se zahraničními městy

8.1.3 Cíl 3: Volný čas a rekreace

V současnosti mají obyvatelé málo možností, jak trávit volný čas prostřednictvím areálů poskytovaných městem. Tyto areály ani nejsou lákavé pro občany z hlediska nabídky. Když jsem jednou známých dotazovala co by chtěly změnit v Kroměříži, bylo častou odpovědí více nabídek k rekreaci, modernizování stávajících sportovišť a vytvoření nového parku. Jak i vyplynulo z analýz má například jen jedno středisko volného času pro děti a mládež.

Priorita č. 1: Sportovní aktivity*Opatření:*

- podpora sportovních areálů
- podpora rekreačních sportů

Priorita č. 2: Podpora volného času*Opatření:*

- rozvoj předpokladů pro rekreaci
- podpora stávajícím a novým institucím volného času

9 KATALOG PROJEKTŮ

9.1 Projekt 1: Vybudování parku v bývalém areálu cihelny ve Vážanech

Název projektu:

Vybudování rekreačního parku ve Vážanech

Odůvodnění projektu:

Starý areál bývalé cihelny ve Vážanech je v současné době nevyužívaný a chátrá. Pokud by došlo k uplatnění okolního prostoru formou rekreačního parku, obyvatelé Vážan, kteří nežijí v blízkosti centra a nemohou si užít zámeckých zahrad, by to jistě ocenili. Navíc zahrady historické hodnoty nejsou dobré pro rekreační využití např. jako parky s dětskými hřišti, průlezkami a dalšími atrakcemi. Takových parků je v Kroměříži velmi málo. Historická hodnota a ochrana těchto památek toto neumožňuje. Kroměříž má v současné době málo zeleně a městských parků. Zeleň v centru města tvoří většinou jen Podzámecká a Květná zahrada.

Popis projektu:

Nejdříve by se měl vybrat architektonický návrh, které by město schválilo, a podle něj by vznikla konečná podoba. Park by mohl mít cca 1 ha. Travnatá plocha kolem areálu by mohla být zachována a jen upravována a místy vysázeno kolem cca 20 stromů. Vydlážděné chodníky by mohly být v délce cca 1 km. Měl by být utvořen prostor pro travnaté hřiště, které by bylo určené pro sportovní využití. Dále by bylo instalováno asi 15 laviček a vytvořeno malé pískové hřiště pro děti s průlezkami. Podle návrhu a finančních možností by mohla být umístěna i fontána. V bývalém areálu, pokud by se našel investor, mohlo by vzniknout restaurační zařízení. O zachování vzhledu by se staraly technické služby Kroměříž. O vybudování parku by se postarala dodavatelská firma.

Předkladatel:

Město Kroměříž

Strategický cíl:

Strategický cíl č. 1 Rozvoj města

Priorita:

Priorita č. 3: Životní prostředí

Předpokládaná doba realizace:

2018 – 2022

Předběžný odhad rozpočtu:

cca 25 milionů korun

Pro koho je určen:

pro rodiny s dětmi a všechny obyvatele

Finanční zdroje:

rozpočet obce, OP Životní prostředí, dotace od Zlínského kraje, finanční příspěvky od soukromých podnikatelů a firem

Rizika: lidský faktor, přírodní a povětrnostní podmínky

9.2 Projekt č. 2: Vybudování cyklostezky Kroměříž – Morkovice-Slížany

Název projektu:

Vybudování cyklostezky Kroměříž – Morkovice-Slížany

Odůvodnění projektu:

Morkovice-Slížany jsou městem vzdáleným asi jihozápadně 20 km od Kroměříže. V současné době je zde komplikované spojení s Kroměříží. Silnice mezi městy je také přetížená a pro cyklisty nebezpečná. Navíc v této jihozápadní oblasti nemá Kroměříž mnoho cyklostezek. Morkovice-Slížany jsou v současnosti dobře rozvíjejícím se městem s téměř 3 000 obyvateli a není zde ani cyklostezka z Morkovic-Slížan přímo do Kroměříže. Cyklostezka by tak umožňovala jak propojení s Kroměříží, vytvoření spolupráce mezi městy, tak rekreaci a sportovní vyžití občanů obou měst. Byla by i dobrým nástrojem cestovního ruchu a formou způsobu dopravy mezi městy.

Popis projektu:

Trase by vedla podél silnice III/36731 po trase Kroměříž – Lutopecny - Věžky – Morkovice-Slížany v délce cca 18 km. Stezka by také nabízela oddechové zóny a vedla by příjemným okolním prostředím. Navrhovala bych asfaltový povrch, šířka by byla 2 m. Záleželo by na dosavadním terénu a přírodních podmínkách. Stavbu by zajišťovala dodavatelská firma. Dále by se o stav cyklostezky staraly Kroměřížské technické služby. Nejdříve by se ale muselo vyřešit majetkové vyrovnání pozemků s majiteli, kterým by cyklostezka zasahovala do pozemků.

Předkladatel:

Město Kroměříž, Město Morkovice-Slížany

Strategický cíl:

Strategický cíl č. 1, Strategický cíl č. 2, Strategický cíl č. 3

Priorita:

Priorita č. 1: Dopravní a technická infrastruktura, Priorita č. 1: Podpora cestovního ruchu, Priorita č. 1: Sportovní aktivity

Předpokládaná doba realizace:

2018 – 2020

Předběžný odhad rozpočtu:

cca 48 milionů korun

Pro koho je určen:

pro občany, turisty, mladé rodiny

Finanční zdroje:

Integrovaný regionální OP, rozpočet města Morkovice-Slížany, rozpočet města Kroměříž, dotace od Zlínského kraje, peněžní prostředky od soukromých podnikatelů nebo firem, dotace od Ministerstva dopravy

Rizika:

lidský faktor, přírodní faktor

ZÁVĚR

Kroměříž je nádherné místo v centru střední Moravy. Uchovalo si svou historickou a kulturní hodnotu, což je určitě velkým kladem. Historický a kulturní odkaz by si měla zachovat, ale zároveň nežít jen z historie, ale stále se snažit vyvíjet jako živé moderní město s vysokou životní úrovní svých obyvatel.

Město by mohlo více propagovat svou krásu například ve sdělovacích prostředcích, novinách, na internetu, v televizi aj. Dobrý předpoklad má také v tom začít spolupracovat s partnerskými městy. Neustále udržuje kontakt s partnerskými městy, proto by mohlo být přínosem, kdyby se obě města podílela na společném rozvoji cestovního ruchu a propagace. Mohla by například na propagaci pracovat s Olomoucí. Tyto města jsou blízka svou historií, geografii, kulturou i přírodou.

Město by se mělo snažit hledat nové formy nalákání turistů do města a regionu. Dobře by se mohlo například vést agroturistice v částech Zlámanka a Drahlav. Tato myšlenka se objevuje už územním plánem města. Bylo by dobré, kdyby město do budoucna o tomto nápadu uvažovalo. Zlámanka a Drahlav jsou vesnice s typickou hanáckou zástavbou a nachází se zde mnoho nevyužitých starých statků a zemědělských areálů. Kdyby město opravilo tyto objekty pro účel vytvoření penzionu se statkem a našlo správné investory, kteří by chtěli tento penzion vlastnit, mohlo by tak dojít k nárůstu pracovních míst a přilákání turistů. Ti by si mohli třeba vyzkoušet život na farmě anebo jízdu na koni.

Dalším negativem je zastaralá technická infrastruktura. Město by se mělo snažit například zlepšit stav potrubí a také vytvořit více protipovodňových opatření, například vybudovat více hrází a regulačních zařízení na řece Moravě.

Neblahým trendem je také úbytek mladých lidí a absolventů do větších měst. Nebylo by špatné přemýšlet o zřízení vysoké školy. Mladí by se tak po střední škole ještě zdržely ve městě a mohli by si tady najít zaměstnání. Nezaměstnanost je ale asi hlavním problémem a město by se mělo snažit nalákat do města investory a podnikatele. Také by mohlo pomoci, kdyby se našly vhodné pozemky pro vybudování menší průmyslové zóny, protože v rámci své uzavřené zástavby, nemá město pozemky na vybudování velkého průmyslového centra.

Pozitivem je naopak historické a kulturní bohatství, nízká kriminalita a v očích veřejnosti vnímání jako krásné a klidné město. Také počet přistěhovalých obyvatel se zvětšuje, což značí o tom, že Kroměříž začíná být atraktivním místem pro bydlení.

Při psaní práce jsem si prohloubila znalosti o problémech obcí a měst a o jejich rozvoji. Určitě jsem se dozvěděla mnoho zajímavého ohledně tvorby strategických dokumentů, z oblasti regionální politiky a mnoho nových informací o Kroměříži.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Astras, o. p. s. [online ©2015] [cit. 2015-08-23]. Dostupné z: <http://www.astras.cz/inpage/poskytovane-sluzby/>
- Atlasskolstvi.cz. [online] ©2012-2015. [cit. 2015-08-10]. Dostupné z: <http://www.atlasskolstvi.cz/stredni-skoly?district=kromeriz&p=2>
- Akce. Turistický portál Města Kroměříž. Město Kroměříž [online] ©2015k [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.kromeriz.eu/akce/63-Akce.html>
- ARMSTRONG, Harvey and Jim TAYLOR. 2000. *Regional economics and policy*. 3rd ed. Oxford: Blackwell, 437 p. ISBN 0-631-217313-4.
- Biopas.Rumpold. [online] ©2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.biopas.rumpold.cz/>
- BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. 2011. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., Praha: Karolinum, 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.
- Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2004. Zlínský kraj [online] © 2015 [cit. 2015-08-20]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/bezpecnostni-analyza-zlinskeho-kraje-2014-cl-3114.html>
- Dům kultury. [online] ©2015a [cit. 2015-08-23]. Dostupné z: <http://www.dk-kromeriz.cz/24837->
- Starý pivovar. Dům kultury [online] ©2015b [cit. 2015-08-23]. Dostupné z: <http://www.dk-kromeriz.cz/24802-stary-pivovar>
- Kroměříž. Centrála cestovního ruchu Východní Moravy [online] © 2000-2015a. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/lokalita/251/cms/11925/>
- Ubytování. Centrála cestovního ruchu Východní Moravy [online] © 2000-2015b. [cit. 2015-08-20]. Dostupné z: http://www.vychodni-morava.cz/ubytovani?lokalita=251®ion=&obec_name=Krom%C4%9B%C5%99%C3%AD%C5%BE&tag=77
- Cykloatlas on-line. Cykoserver.cz. [online] ©2007. [cit. 2015-08-10]. Dostupné z: <http://www.cykoserver.cz/cykloatlas/#pos=49.30151P17.38473P14>

- M-ARK (firma). *Cykloturistická mapa Kroměřížsko. 1:75 000* Zlín: Centrála cestovního ruchu Východní Moravy. 2009. m-ARK. 1 mapa: barev. 63×82, složeno na 16×11 cm. ISBN 978-80-254-8229-2.
- ČESKO. 2000. Zákon č. 248 ze dne 29. června 2000 o podpoře regionálního rozvoje. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=49565&nr=248~2F2000&rpp=15#local-content>
- Demografie*. Město Kroměříž [online]. ©2015d [cit. 2015-05-13] Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/demografie-mapy-a-statistiky/>
- Geocaching.com [online]. Groundspeak, Inc. ©2000-2015 [cit. 2015-05-13] Dostupné z: http://www.geocaching.com/geocache/GC56Z1Q_vazanska-cihelna?guid=83976673-f5ef-4838-ad2d-9a301ae015ae
- Geografie*. Město Kroměříž [online]. ©2015a [cit. 2015-05-13] Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/demografie-mapy-a-statistiky/geografie/>
- Historie*. Turistický portál města Kroměříž. [online]. Město Kroměříž ©2015c [cit. 2015-05-13] Dostupné z: <http://www.kromeriz.eu/covidet/detail/33-Historie.html>
- KADERÁBKOVÁ, Jaroslava. 1996. *Úvod do regionálních a správních věd: vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 93 s. ISBN 8085963183.
- KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. 2012. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- Knihovna Kroměřížska. [online]. ©2006-2009 [cit. 2015-08-23]. Dostupné z: <http://www.knihkm.cz/sluzby.html>
- Kulturní zařízení*. Město Kroměříž [online]. ©2015ch [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/zivot-ve-meste/institute-ve-meste/kulturni-zarizeni/>
- Mapy Google*. Google.com [online]. ©2015 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/dir/Krom%C4%9B%C5%99%C3%AD%C5%BE/V%C4%9B%C5%BEky/Morkovice-Sl%C3%AD%C5%BEany/@49.2684075,16.9469329,11z/data=!4m20!4m19!1m5!1m1!1s0x4713067bb22df771:0x400af0f66154aa0!2m2!1d17.3993799!2d49.29>

16582!1m5!1m1!1s0x471303d22e42183b:0x400af0f66161ae0!2m2!1d17.281446
8!2d49.2850895!1m5!1m1!1s0x47130294dbedd27b:0x400af0f66157c20!2m2!1d
17.2096335!2d49.24984113e0?hl=cs

Metodická podpora regionálního rozvoje [online] ©2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
<http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/home.html>

Městská sportoviště. Město Kroměříž [online] ©2015g [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
<http://www.mesto-kromeriz.cz/zivot-ve-meste/institute-ve-meste/mestska-sportoviste/>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online] ©2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
<http://www.dotaceu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>

Neziskové organizace. Město Kroměříž [online] ©2015f [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
<http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/lide-a-organizace-mesta/neziskove-organizace/>

Oblastní Charita Kroměříž. [online] © 2014 [cit. 2015-08-23]. Dostupné z:
<http://www.kromeriz.charita.cz/>

Organizační struktura. Město Kroměříž [online]. © 2015l [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
<http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/>

O městě. Město Kroměříž [online]. ©2015b. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
<http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/demografie-mapy-a-statistiky/>

Občanské sdružení SPEKTRUM – Klíče pro život [online]. ©2015 [cit. 2015-08-2]3. Dostupné z: <http://znv.nidv.cz/projekty/realizace-projektu/klice-pro-zivot/podpora-informacniho-systemu-pro-mladez/realizace/remix/regionalni-koordinatori-redaktori/remix-regionalni-mix/archiv-2009/zlinsky-kraj/obcanske-sdruzeni-spektrum>

Partnerská města. Město Kroměříž [online] ©2015j. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
<http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/partnerska-mesta/>

Památkové objekty. Město Kroměříž [online]. ©2015h [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
<http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/pamatkove-objekty/>

Pečovatelská služba Kroměříž, o. p. s. [online]. ©2008-2015 [cit. 2015-05-23]. Dostupné z: <http://www.pecovat.cz/o-nas>

PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. 2002. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Vyd. 1. Praha: ASPI Publishing, 441 s. ISBN 8086395219.

- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Vyd. 2. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- Mikroregiony – Zlínský kraj*. RISY.cz [online]. CRR ČR © 2012-2014. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/zlinsky-kraj/regionalni-informace/mikroregiony/>
- Registr poskytovatelů sociálních služeb*. Portál MPSV [online] © 2002-2015. [cit. 2015-08-23]. Dostupné z: http://iregistr.mpsv.cz/socreg/hledani_sluzby.do?SUBSESSION_ID=1440339419293_11
- Rozklikávací rozpočet GORDIC*. Město Kroměříž [online] ©2015i [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://rozpocet.mesto-kromeriz.cz/>
- Rozpočty města Kroměříže 2009-2015*. Město Kroměříž [online] ©2015j [cit. 2015-08-23]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/komunikace-s-uradem/informace-ze-zakona-c-1061999-sb/rozpocety/>
- Sociální služby města Kroměříž. [online] © 2015 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.sskm.cz/>
- Strategie regionálního rozvoje*. MMR [online]. ©2015 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf?ext=.pdf>
- Šipka - středisko volného času pro děti a mládež Kroměříž. [online]. ©2015 [cit. 2015-08-23]. Dostupné z: <http://www.svcsipka.cz/default.asp>
- Aktualizovaný strategický plán města Kroměříže na léta 2010 – 2020. Město Kroměříž [online] ©2015 [cit. 2015-08-10]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/dokumenty-a-informace/strategicky-plan/>
- Sčítání lidí, domů a bytů 2011*. Český statistický úřad [online]. © 2009-2011 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/sldb/sldb2001.nsf/obce/>
- Územní plán města Kroměříž 2004. Město Kroměříž. [online] © 2015 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/dokumenty-a-informace/uzemni-plan/>
- Ústav územního rozvoje*. MMR. [online] ©2009-2013 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/>

- Veřejná databáze.* Český statistický úřad [online] ©2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
http://vdb.czso.cz/vdbvo/hledej.jsp?vo=null&q_text=krom%C4%9B%C5%99%C3%AD%C5%BE&q_rezim=3
- WOKOUN, René. 2011. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Vyd. 3., Nakladatelství IFEC, 264 s. ISBN 80-86412-08-3.
- WOKOUN, René et al. 2008b. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. Vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
- WOKOUN, René. 2008a. *Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 475 s. ISBN 978-81-7201-699-0.
- WOKOUN, René. 2001 *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 2011, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.
- Zdravotnická zařízení.* Město Kroměříž [online]. © 2015e [cit. 2015-02-13]. Dostupné z:
<http://www.mesto-kromeriz.cz/zivot-ve-meste/instituce-ve-meste/zdravotni-zarizeni/>
- Zemědělský výzkumný ústav. [online]. © 2015 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
<http://www.vukrom.cz/>
- Zkola.cz. Informační a vzdělávací portál Zlínského kraje. [online]. ©2003-2012 [cit. 2015-08-23]. Dostupné z:
<http://www.zkola.cz/Stranky/VysledkyVyhledavani.aspx?k=po%C4%8Dty%20%C5%BE%C3%A1k%C5%AF&u=http%3a%2f%2fwww.zkola.cz>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CZT	Centrální zásobování teplem
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská Unie
HNP	Hrubý národní produkt
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPR	Městská památková rezervace
NUTS	Nomenklatura územních jednotka
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a vývoj
OSN	Organizace spojených národů
PP	Přírodní park
ROP	Regionální operační program
SLDB	Sčítání lidí domů a bytů
SVČ	Středisko volného času
SWOT	Silné, slabé stránky, příležitosti, hrozby organizace
UNESCO	Organizace pro vědu, výchovu a kulturu
ZK	Zlínský kraj

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Územně-správní členění města (vlastní zpracování)	37
Tabulka 2 Srovnání počtu obyvatel města Kroměříže s okresem (ČSÚ, ©2015)	40
Tabulka 3 Demografické ukazatele města za v letech 2008-2013 (ČSÚ, ©2015)	40
Tabulka 4 Věková struktura obyvatel podle pohlaví v % (ČSÚ, ©2015)	42
Tabulka 5 Bytový fond Kroměříže podle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011).....	44
Tabulka 6 Počet domů vystavených nebo rekonstruovaných v daných letech (ČSÚ, ©2015).....	45
Tabulka 7 Domovní fond v roce 2011 dle SLDB (ČSÚ, ©2009-2011).....	46
Tabulka 8 Vybavenost domů Kroměříže podle SLDB za rok 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011).....	47
Tabulka 9 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo dle SLDB v roce 2001 a 2011 (ČSÚ, ©2015).....	47
Tabulka 10 Vyjíždějící obyvatelé do práce a do škol dle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2015).....	48
Tabulka 11 Vývoj počtu ekonomických subjektů podle odvětví (ČSÚ, ©2015).....	48
Tabulka 12 Registrované ekonomické subjekty podle odvětví ve Zlínském kraji v roce 2014 (ČSÚ, ©2015).....	49
Tabulka 13 Vývoj nezaměstnanosti a jejich ukazatelů v letech 2008-2011 (ČSÚ, ©2015).....	50
Tabulka 14 Nezaměstnanost a její ukazatelé ve Zlínském kraji k 31. 12. 2014 (ČSÚ, ©2015).....	51
Tabulka 15 Počet školských zařízení v okresních městech Zlínského kraje k roku 2013 (ČSÚ, ©2015).....	61
Tabulka 16 Počty žáků v okresních městech Zlínského kraje ve školním roce 2014/2015 (zkola.cz, ©2003-2012).....	62
Tabulka 17 Přehled zdravotnických zařízení ve městech Zlínského kraje k 31. 12. 2014 (ČSÚ, ©2015).....	63
Tabulka 18 Přehled sociálních zařízení ve městech Zlínského kraje k roku 2014 (ČSÚ, ©2015; Portál MPSV, ©2002-2015).....	64
Tabulka 19 Celková kriminalita ve Zlínském kraji v letech 2006-2013 dle Bezpečnostní analýzy ZK (Zlínský kraj, ©2015).....	68

Tabulka 20 Počet ubytovacích zařízení ve srovnání s okresními městy ZK v roce 2014 (Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, ©2000-2015b).....	70
Tabulka 21 Počet pokojů a lůžek ve městech Zlínského kraje v roce 2014 (ČSÚ, ©2015).....	71
Tabulka 22 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011 (ČSÚ, ©2015).....	71
Tabulka 23 Čerpání výdajů v daných oblastech za rok 2015 (Město Kroměříž, ©2015i).....	73
Tabulka 24 Rozpočet města v letech 2009-2015 (Město Kroměříž, ©2015j).....	74

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel v Kroměříži v letech 2007 – 2014 (ČSÚ, ©2015).....	40
Graf 2 Průměrný věk obyvatel v letech 2003 – 2012 (ČSÚ, ©2015).....	41
Graf 3 Dosažené vzdělání obyvatel podle SLDB (ČSÚ, ©2009-2011)	42
Graf 4 Náboženské vyznání obyvatel dle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011).....	43
Graf 5 Národnost obyvatel podle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011)	44
Graf 6 Rozložení zemědělské půdy v ha a procentech v roce 2013 (ČSÚ, ©2015).....	52

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Areál bývalé vážanské cihelny (geocaching.com, ©2000-2015).....	98
Obrázek 2 Trasa plánované cyklostezky Kroměříž – Morkovice-Slížany (Google.com, ©2015).....	99
Obrázek 3 Městské části Kroměříž (Město Kroměříž, ©2015a)	100
Obrázek 4 Arcibiskupský zámek v Kroměříži (Město Kroměříž, ©2015c).....	101
Obrázek 5 Celkový pohled na Kroměříž (Město Kroměříž, ©2015b)	101
Obrázek 6 Rotunda v Květné zahradě (Město Kroměříž, ©2015h)	101

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1: Areál bývalé vážanské cihelny

Příloha P2: Trasa cyklostezky Kroměříž – Morkovice-Slížany

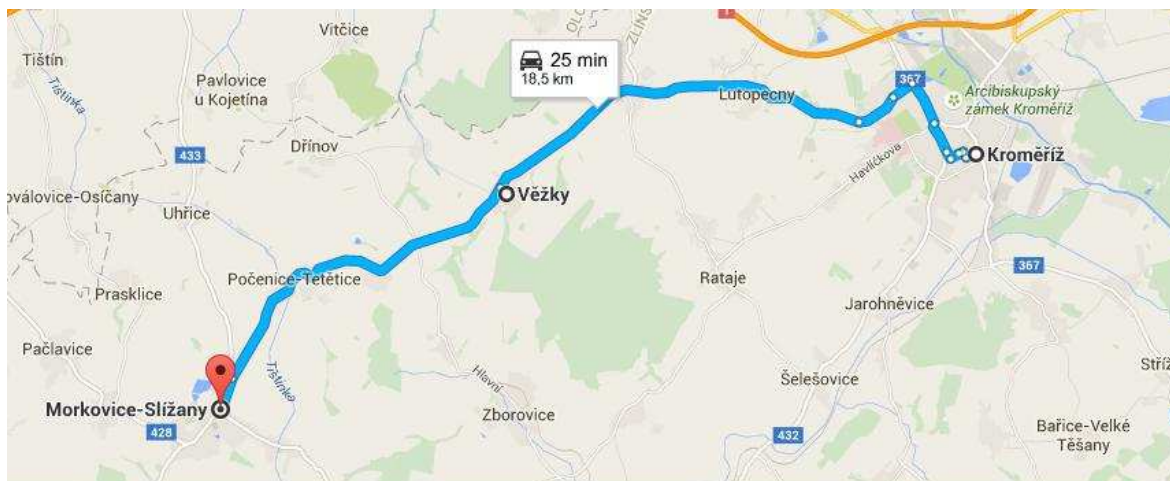
Příloha P3: Obrázky města Kroměříž

PŘÍLOHA PI: AREÁL BÝVALÉ VÁŽANSKÉ CIHELNY

Obrázek 1 Areál bývalé vážanské cihelny (geocaching.com, ©2000-2015)

PŘÍLOHA P2: TRASA CYKLOSTEZKY KROMĚŘÍŽ – MORKOVICE-SLÍŽANY

Obrázek 2 Trasa plánované cyklostezky Kroměříž – Morkovice-Slížany (Google.com, ©2015)

PŘÍLOHA P3: OBRÁZKY MĚSTA KROMĚŘÍŽ

Obrázek 3 Městské části Kroměříž (Město Kroměříž, ©2015a)

Obrázek 4 Arcibiskupský zámek v Kroměříži (Město Kroměříž, ©2015c)

Obrázek 5 Celkový pohled na Kroměříž (Město Kroměříž, ©2015b)

Obrázek 6 Rotunda v Květné zahradě (Město Kroměříž, ©2015h)